

UNUTARNJI NADZOR ZAŠTITE NA RADU ZA POSLODAVCE I RADNIKE

PRIRUČNIK

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Izrada ovog vodiča sufinancirana je sredstvima Evropske unije iz Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., u sklopu projekta Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu

Sadržaji koji se prikazuju u vodiču isključiva su odgovornost Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike – Uprave za rad i zaštitu na radu

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike – Uprava za rad i zaštitu na radu, Zagreb, Ulica grada Vukovara 78, tel.: +385 1 6106641, www.mrosp.gov.hr

Više informacija o EU fondovima: www.struktturnifondovi.hr

CILJ PRIRUČNIKA

Priručnik je stručna preporuka za obavljanje unutarnjeg nadzora zaštite na radu vezano za osnovne zahtjeve [Zakona o zaštiti na radu](#).

Priručnik je namijenjen poslodavcima, ovlaštenicima zaštite na radu, povjerenicima radnika za zaštitu na radu, stručnjacima zaštite na radu te drugim osobama koje će obavljati ili sudjelovati u obavljanju unutarnjeg nadzora zaštite na radu kod poslodavca.

UVOD

Sigurnost i zaštita zdravlja na radu predstavlja neizostavnu obvezu i odgovornost poslodavca, ovlaštenih radnika kao i svih rukovodećih struktura poslodavca. Ni jedan poslovni subjekt ne može biti uspješan ako se ne brine za svoje radnike i osobe na radu, za njihovu sigurnost i zaštitu zdravlja na radu, odgovarajuće mjesto rada i radne uvjete.

Prevencija opasnosti, štetnosti ili napora mora se temeljiti na sposobnosti poslovnog subjekta da se nosi s problematikom zaštite na radu. Taj bi cilj trebao biti uključen u politiku svakog poslodavca ne samo radi sprječavanja ozljeda na radu i izbjegavanja sankcija zbog zapostavljanja zaštite na radu, nego ponajprije zato da radnik i osoba na radu budu na taj način motivirane za bolji rad te da budu sigurne na svom mjestu rada. Iz navedenog jasno proizlazi da je zaštita na radu značajan čimbenik koji djeluje na konkurentnost poslovnog subjekta. Smisao zaštite na radu je izbjegavati opasnosti, štetnosti ili napore kojima su izloženi radnici i osobe na radu. Stoga je prevencija osnova zaštite na radu. Ona omogućuje da ne dolazi do odstupanja od naznačenih strateških ciljeva. Kontroliranjem stanja zaštite na radu poslodavac utvrđuje kako se poštuju načela zaštite na radu, ispunjavaju li se propisane mjere zaštite na radu i da li je njihovo provođenje donijelo očekivane rezultate.

Predmetni priručnik izrađen je kao instrument za kontrolu stanja zaštite na radu kod poslodavca. Pojedinim dijelovima priručnika postupno se identificiraju i kontroliraju razna područja aktivnosti. Svaka problematika ima uvodno kratko objašnjenje i završava popisom kontrolnih pitanja na koja je potrebno potražiti odgovor, objektivno ih obraditi, a poslije vrednovati, što je osnova prevencije u zaštiti na radu.

Pojedina područja pokrivaju osnovne obveze poslodavca u sferi zaštite na radu, te proizlaze iz okvirne direktive EU 89/391/EEZ o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, transponirane u zakon o zaštiti na radu.

Mjere prihvaćene na temelju unutarnjeg nadzora sigurno će pridonijeti ispunjavaju zahtjeva propisa zaštite na radu, jamčiti sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i stvarati povoljne radne uvjete s obzirom na sve aspekte rada. Osnovni principi unutarnjeg nadzora visoku razinu sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, kao primarni cilj Zakona o zaštiti na radu moguće je postići samo ako su svi sudionici – poslodavci, ovlašteni radnici, stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu i svi radnici i osobe na radu kao i nadležna državna tijela – uključeni, ulažu napore za učinkovito i ispravno provođenje propisa te ako međusobno surađuju.

Cilj ovog priručnika je pružati poslodavcima jednostavne upute za obavljanje unutarnjeg nadzora, koji će pomoći:

- utvrditi razinu upravljanja i organiziranja zaštite na radu,
- utvrditi trenutno stanje zaštite na radu kod poslodavca s obzirom na osnovne zahtjeve koji proizlaze iz Zakona o zaštiti na radu, kao i iz Europske legislative (prije svega Direktive 89/391/EEZ),
- otkriti konkretne nedostatke koji se u tom području javljaju i usmjeriti se na njih,
- redovito pratiti promjene i napretke na danom području.

Poboljšanje razine zaštite na radu vodi:

- optimalizaciji radnih postupaka,
- sistematicnosti i konceptualnosti,
- uvodenju reda na mjestima rada,
- smanjivanju broja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
- povećanju motivacije radnika i osoba na radu i odgovornosti za vlastito zdravlje,
- poboljšanju radnog i socijalnog statusa radnika i osoba na radu,
- poboljšanju imidža i konkurentnosti u pravnoj osobi.

Pri obavljanju unutarnjeg nadzora preporuka je pridržavati se sljedećih osnovnih principa:

- za obavljanje unutarnjeg nadzora neizbjegno je (s obzirom na veličinu organizacije, broj i stanje uređaja i objekata, kao i karakter djelatnosti) razraditi plan nadzora (vremenski, materijalni, sadržajni, kadrovski),
- neovisno o tome hoće li unutarnji nadzor obavljati sam poslodavac ili će uključiti vlastite ili vanjske stručnjake, za koordinaciju, usmjerenje, tijek i korištenje rezultata kontrole odgovara poslodavac,
- unutarnji nadzor se treba usmjeriti na sva osnovna područja zaštite na radu, uz uključivanje (angažiranje) stručnjaka zaštite na radu i povjerenika radnika za zaštitu na radu,
- osobe koje obavljaju unutarnji nadzor moraju poznavati propise koji se odnose na provjeravana područja i djelatnosti,
- pripremi i tijeku samog nadzora ne bi trebao biti obaviješten tek uzak krug izabranih osoba, nego je isto tako potrebno da se pojedinačni rezultati podrobno dokumentiraju,
- na temelju utvrđenog stanja izraditi plan mjera za poboljšanje stanja (vremenski, organizacijski, tehnički, ekonomski), s kojima će biti upoznati svi radnici.

KAKO SE SLUŽITI PRIRUČNIKOM?

Osoba koja popunjava obrasce za ocjenjivanje u sklopu priručnika mora biti stručno osposobljena i raspolagati s dovoljno informacija o postupcima u pojedinim područjima zaštite na radu te imati položaj i odgovornost u tvrtci s kojeg može utjecati na potrebne pozitivne promjene.

Priručnik je nastao zato da bi pomogao identificirati područja koja je potrebno poboljšati. Na pitanja navedena u pojedinim kontrolnim popisima odgovara se pomoću jedne od navedenih mogućnosti. Ako je na osnovi ocjenjivanja potrebno upotrijebiti odgovor „N – Ne“, ili „Dj – Djelomično“, potrebno je također predložiti mjere za poboljšanje stanja radi zadovoljavanja zakonskih zahtjeva vezanih za sigurnost i zaštitu zdravlja. Ako je zakonska obveza ispunjena

tek djelomično, upotrijebi se odgovor „DJ – Djelomično“. U tom se slučaju mora u dijelu „Napomena“ konkretno navesti što nije provedeno u skladu sa zakonom. Kod ostalih odgovora (D – DA, N – Ne, NP – nije primjenjivo), moguće je također prema procijeni upotrijebiti objašnjenje putem napomene. Alternativan odgovor „NP – nije primjenjivo“ moguće je upotrijebiti samo u slučaju da se predmetno pitanje ne odnosi na poslodavca (npr. navedena se djelatnost ne obavlja, da se oprema za rad ne koristi i sl.).

Pojmovi koji se koriste imaju sljedeće značenje:

1. Biološke štetnosti su biološki agensi, odnosno mikroorganizmi, uključujući i genetski modificirane, stanične kulture i endoparaziti čovječjeg i životinjskog porijekla, koji mogu uzrokovati zarazu, alergiju ili trovanje, a koji se koriste u radu ili su prisutni u radnom okolišu.
2. Bolesti u vezi s radom su bolesti koje uzrokuje više čimbenika od kojih je rad jedan od njih.
3. Druga osoba je osoba koja se po bilo kojoj osnovi rada nalazi na mjestu rada (poslovni suradnik, davatelj usluga i dr.).
4. Eksplozivna atmosfera je smjesa zraka sa zapaljivim plinom ili parom ili maglicom ili prašinom pri atmosferskim uvjetima, u kojoj se nakon početnog paljenja, proces gorenja prenosi na cijelu smjesu, zbog čega predstavlja mogući izvor eksplozije ili požara na mjestu rada te može dovesti do ozljđivanja radnika i drugih osoba.
5. Izdvojeno mjesto rada je mjesto rada u kojem radnik ugovoren posao obavlja kod kuće ili u drugom prostoru koji nije prostor poslodavca.
6. Mjesto rada je svako mjesto na kojem radnici i osobe na radu moraju biti, ili na koje moraju ići, ili kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za poslodavca, kao i svaki prostor, odnosno prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom.
7. Napori su statodinamički, psihofiziološki napori, napori vida i napori govora, koji mogu uzrokovati oštećenje zdravlja radnika koji su im izloženi.
8. Nezgoda je neočekivani i neželjeni događaj na radu ili u vezi s radom koji nije uzrokovao ozljđivanje radnika, ali bi ga pri minimalno izmijenjenim subjektivnim, odnosno objektivnim okolnostima, u ponovljenom slučaju mogao uzrokovati.
9. Opasne kemikalije su tvari, smjese i pripravci u skladu s posebnim propisom.
10. Opasnosti su svi uvjeti na radu i u vezi s radom, koji mogu ugroziti sigurnost i zdravlje radnika.
11. Osoba na radu je fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod tog poslodavca, ali za njega obavlja određene aktivnosti, odnosno poslove (osoba na stručnom osposobljavanju za rad; osoba na sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi; osoba koja radi na određenim poslovima u skladu s posebnim propisom; redoviti student i redoviti učenik srednjoškolske ustanove na radu u skladu s posebnim propisom; osoba koja radi kao volonter, naučnik, student i učenik na praksi, osoba koja radi u vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere i slično).
12. Ovlaštenik je radnik kojemu je poslodavac, neovisno o drugim ugovorenim poslovima, dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu.
13. Ovlaštena osoba je pravna ili fizička osoba koju je ministarstvo nadležno za rad ovlastilo za obavljanje poslova zaštite na radu.

14. Ozljeda na radu je ozljeda radnika nastala u prostoru poslodavca u kojem obavlja rad, ili ga tijekom rada koristi, ili mu može pristupiti, odnosno u drugom prostoru koji nije prostor poslodavca, ali radnik u njemu obavlja rad.
15. Poslodavac je fizička ili pravna osoba za koju radnik, odnosno osoba na radu obavlja poslove.
16. Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi pri čijem obavljanju radnik koji radi na tim poslovima mora, osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavati propisane posebne uvjete koji se odnose na dob, stručnu sposobnost, zdravstveno stanje, odnosno psihičku sposobnost.
17. Povjerenik radnika za zaštitu na radu je radnik koji je u skladu s ovim Zakonom izabran da zastupa interese radnika na području zaštite na radu.
18. Prevencija je planirana, odnosno poduzeta mjera u svakom radnom postupku kod poslodavca, s ciljem sprječavanja ili smanjenja rizika na radu.
19. Radilište je privremeno ili pokretno mjesto rada, kao što je gradilište, šumarsko radilište, mjesto gradnje broda te mjesta na kojima se obavljaju privremeni radovi na održavanju, rušenju i popravcima, poljoprivredni radovi i radovi na istraživanju i iskorištavanju mineralnih sirovina.
20. Radna oprema su strojevi i uređaji, postrojenja, sredstva za prijenos i prijevoz tereta i alati te skele i druga sredstva za povremeni rad na visini.
21. Radni okoliš čine fizikalni, kemijski i biološki čimbenici na mjestu rada i u njegovom okruženju.
22. Radnica koja doji dijete je radnica majka djeteta u dobi do navršene prve godine života djeteta koje doji, koja je o tome obavijestila poslodavca u pisanom obliku najkasnije 30 dana prije povratka na rad.
23. Radnica koja je nedavno rodila, je radnica kojoj od poroda nije prošlo više od šest mjeseci, koja je o tome obavijestila poslodavca u pisanom obliku.
24. Radnik je fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca.
25. Rizik je umnožak vjerojatnosti nastanka opasnog ili štetnog događaja i štetnosti toga događaja, odnosno njegove posljedice.
26. Specijalist medicine rada je specijalist izabran od strane poslodavca u skladu s propisima o specifičnoj zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.
27. Sredstva rada su građevine namijenjene za rad s pripadajućim instalacijama, uređajima i opremom, prometna sredstva i radna oprema.
28. Stres na radu su zdravstvene i psihičke promjene koje su posljedica akumulirajućeg utjecaja stresa na radu kroz dulje vrijeme, a očituju se kao fiziološke, emocionalne i kognitivne reakcije te kao promjene ponašanja radnika.
29. Stručnjak zaštite na radu je radnik kojeg je poslodavac odredio za obavljanje poslova zaštite na radu i koji ispunjava propisane uvjete za obavljanje tih poslova.
30. Štetnosti su kemijske, biološke i fizikalne štetnosti, koje mogu uzrokovati oštećenje zdravlja radnika i drugih osoba koje su im izložene.
31. Trudna radnica je radnica koja je o trudnoći obavijestila poslodavca u pisanom obliku.
32. Zaštita na radu je sustav pravila, načela, mjera, postupaka i aktivnosti, čijom se organiziranim primjenom ostvaruje i unapređuje sigurnost i zaštita zdravlja na radu, s ciljem sprječavanja rizika na radu, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih materijalnih i nematerijalnih šteta na radu i u vezi s radom.

Opći principi zaštite na radu

Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu na radu, na temelju općih načela prevencije. Obvezan je uzeti u obzir vrstu djelatnosti, prilagoditi rad promijenjenim uvjetima s ciljem da se sustavno unapređuje stanje zaštite na radu.

Opća načela prevencije uključuju:

- izbjegavanja rizika,
- procjenjivanja rizika,
- sprječavanja rizika na njihovom izvoru,
- prilagođavanja rada radnicima u vezi s oblikovanjem mesta rada, izborom radne opreme te načinom rada i radnim postupcima radi ublažavanja jednoličnog rada, rada s nametnutim ritmom, rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalih napora s ciljem smanjenja njihovog štetnog učinka na zdravlje,
- prilagođavanja tehničkom napretku,
- zamjene opasnog neopasnim ili manje opasnim,
- razvoja dosljedne sveobuhvatne politike prevencije povezivanjem tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša,
- davanja prednosti skupnim mjerama zaštite pred pojedinačnim,
- odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje radnika,
- besplatnosti prevencije, odnosno mjera zaštite na radu za radnike.

KONTROLNI LISTOVI

U nastavku su kreirani Kontrolni listovi koji ima za cilj utvrditi stanje zaštite na radu i pomoći otkloniti propuste u primjeni zaslijedeća područja:

1. Organiziranje i provedba zaštite na radu
2. Obavljanje poslova zaštite na radu
3. Procjena rizika
4. Ospozobljavanje i informiranje radnika
5. Obavješćivanje i savjetovanje
6. Odbor za zaštitu na radu
7. Poslovi s posebnim uvjetima rada
8. Posebno osjetljive skupine radnika
9. Sredstava rada, osobna zaštitna oprema, mesta rada, tehnologija rada i radni postupci
10. Radni okoliš
11. Opasne kemikalije
12. Projektiranje i izvođenje radova
13. Zaštita od požara i eksplozija, evakuacija i spašavanje te pružanje prve pomoći
14. Evidencije, isprave, obavijesti i sl.
15. Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti
16. Zdravstvena zaštita na radu
17. Nadzorni uređaji kao sredstvo zaštite na radu
18. Stres na radu ili u svezi s radom
19. Obveze i prava radnika
20. Povjerenici radnika za zaštitu na radu

21.

1. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Provedba zaštite na radu je neodvojivi dio organizacije rada i upravljanja radnim procesom, pri čemu su prevencijske mjere uključene u sve radne postupke poslodavca na svim stupnjevima upravljanja i organizacije rada. Zaštita na radu ima za cilj osigurati što viši stupanj sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu.

Na taj se način stječe jamstvo da poslodavac djeluje u skladu s propisima te osigurava smanjenje opasnosti ili štetnosti na prihvatljivu razinu.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li je zaštita na radu osigurana na svim stupnjevima upravljanja i organizacije rada?					
	Članak 19., stavak 1. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu radnika <u>u svim dijelovima organizacije rada i u svim radnim postupcima.</u>					
2.	Da li je u pisanom obliku utvrđena organizacija provedbe zaštite na radu?					
	Članak 19., stavka 2. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac u skladu s općim propisom o radu, pravilnikom ili drugim aktom utvrđuje organizaciju provedbe zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti njegovih ovlaštenika i radnika, ako ta pitanja nisu uređena ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju njega, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu.					
3.	Da li su utvrđene odgovornosti iz zaštite na radu na svim razinama upravljanja?					
	Članak 19., stavka 2. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac u skladu s općim propisom o radu, pravilnikom ili drugim aktom utvrđuje organizaciju provedbe zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti njegovih ovlaštenika i radnika, ako ta pitanja nisu uređena ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju njega, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu.					
4.	a. Da li su u pisanom obliku utvrđene obveze ovlaštenih radnika iz zaštite na radu?					
	Članak 19., stavka 2. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac u skladu s općim propisom o radu, pravilnikom ili drugim aktom utvrđuje organizaciju provedbe zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti njegovih ovlaštenika i radnika, ako ta pitanja nisu uređena ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju njega, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu.					
	Članak 23. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac može provođenje zaštite na radu prenijeti u pisanom obliku na svojeg ovlaštenika u okviru njegovog djelokruga rada					
	b. Da li su ovlašteni radnici upoznati sa svojim obvezama iz zaštite na radu?					
	Članak 24., stavak 1. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac koji zaštitu na radu provodi djelovanjem ovlaštenika obvezan je ovlastiti ovlaštenika, osobito za to da:					
	1) radniku koji nije sposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora sposobljenog radnika 2) radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p><i>tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada 3) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati 4) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika 5) u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 69. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona 6) nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu 7) radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga stavka 8) osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolažanje svu potrebnu opremu 9) osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mesta rada.</i></p> <p><i>Članak 29. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac, odnosno njegov ovlaštenik <u>moraju biti osposobljeni</u> i moraju se stručno usavršavati iz područja zaštite na radu, u skladu s procjenom rizika.</i></p>					
5.	<p>Da li je osigurano da su zahtjevi zaštite na radu prihvaćeni na svim razinama upravljanja i organizacije rada?</p> <p><i>Članak 69., stavak 1. Zakona o zaštiti na radu: Radnik je obvezan surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.</i></p>					
6.	<p>a. Da li radnik i osoba na radu obavljaju rad na siguran način i da li obavještavaju svoje nadređene o svim uočenim nedostacima zaštite na radu?</p> <p><i>Članak 27. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način, i to: 1) prije početka rada 2) kod promjena u radnom postupku 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene 4) kod uvođenja nove tehnologije 5) kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada 6) kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu. (2) Poslodavac će osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.</i></p> <p><i>Članak 28. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način. (2) Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obvezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.</i></p> <p><i>Članak 68. Zakona o zaštiti na radu: (1) Radnik je obvezan i odgovoran <u>obavljati poslove dužnom pažnjom</u> te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu. (2) Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika, tako da: 1) prije početka rada pregleda</i></p>					

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje			Napomena	
		D	Dj	N	NP	
	<p><u>mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika 2) pravilno koristi sredstva rada 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu, koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada 5) <u>odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu 6) posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca 7) prije odlaska s mesta rada ostavi sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada 8) surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.</u></u></p> <p>b. Da li nadređeni na mjestu rada osiguravaju provođenje zaštite na radu i o tome obavještavaju radnike i osobe na radu?</p>					
	<p>Članak 23. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac može provođenje zaštite na radu prenijeti u pisanim oblicima na svojeg ovlaštenika u okviru njegovog djelokruga rada.</p> <p>Članak 24., stavak 1. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac koji zaštitu na radu provodi djelovanjem ovlaštenika obvezan je ovlastiti ovlaštenika, osobito za to da: 1) radniku koji nije sposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora sposobljenog radnika 2) radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada 3) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati 4) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika 5) u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 69. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona 6) <u>nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu 7) radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga stavka 8) osigura potreban broj radnika sposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu 9) osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mesta rada.</u></p>					
7.	<p>Da li su osigurana sredstva (materijalna, kadrovska, finansijska i sl.), za provođenje zaštite na radu?</p> <p>Članak 17., stavak 6. Zakona o zaštiti na radu: Troškove provođenja zaštite na radu snosi poslodavac, odnosno njezinovo provođenje ne smije teretiti radnika.</p> <p>Članak 22., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan omogućiti stručnjaku zaštite na radu stručno usavršavanje iz zaštite na radu i snositi troškove toga sposobljavanja.</p> <p>Članak 27., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan sposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku.</p> <p>Članak 64., stavak 1. Zakona o zaštiti na radu: Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, poslodavac može prije i tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled.</p>					

2. OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE NA RADU

Poslodavac je odgovoran za organiziranje i provedbu zaštite na radu radnika, osoba na radu i drugih osoba, u svim dijelovima organizacije rada i u svim radnim procesima, neovisno o tome da li je u tu svrhu odredio stručnjaka odnosno stručnjake zaštite na radu ili je ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s pravnom osobom ovlaštenom za obavljanje poslova zaštite na radu.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li je poslodavac ugovorom o radu ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s jednim ili više stručnjaka zaštite na radu, ovisno o poslovima i broju osoba na radu kod poslodavca?					
1.	Članak 20. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika. (2) Poslodavac koji zapošljava do uključivo 49 radnika, poslove iz stavka 1. ovoga članka, može obavljati sam ako ispunjava propisane uvjete ili obavljanje tih poslova može ugovoriti ugovorom o radu sa stručnjakom zaštite na radu. (3) Poslodavac koji zapošljava 50 do uključivo 249 radnika, obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka obvezan je ugovorom o radu ugovoriti sa stručnjakom zaštite na radu. (4) Poslodavac koji zapošljava 250 ili više radnika, obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka, obvezan je ugovorom o radu ugovoriti s jednim ili više stručnjaka zaštite na radu u skladu s provedbenim propisom iz stavka 9. ovoga članka. (5) Poslodavac može ugovoriti obavljanje poslova zaštite na radu iz stavka 1. ovoga članka s ovlaštenom osobom samo u slučaju kada zbog objektivnih i opravdanih razloga ne može te poslove obavljati sam, odnosno te poslove ugovoriti na način iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka. (6) Ako je poslodavac ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s ovlaštenom osobom, ta je osoba dužna pisanim putem odrediti jednog ili više stručnjaka zaštite na radu za obavljanje poslova zaštite na radu kod toga poslodavca. (7) Više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji mogu međusobno ugovoriti zajedničko obavljanje poslova zaštite na radu, primjenjujući kriterij broja radnika i ostale kriterije iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka. (8) Radnici, stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu i ovlaštene osobe obvezni su surađivati u provođenju zaštite na radu. (9) Ministar pravilnikom propisuje vrste, stupnjeve stručne spreme i broj stručnjaka zaštite na radu, način i uvjete obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca, ovisno o rizicima, djelatnosti i broju radnika. Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu (NN br. 126/2019)					
2.	Da li poslodavac ispunjava propisane uvjete, ako sam obavlja poslove zaštite na radu?					
2.	Članak 20. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika. (2) Poslodavac koji zapošljava do uključivo 49 radnika, poslove iz stavka 1. ovoga članka, može obavljati sam ako ispunjava propisane uvjete ili obavljanje tih poslova može ugovoriti ugovorom o radu sa stručnjakom zaštite na radu. Članak 4. Pravilnika o obavljanju poslova zaštite na radu : Poslodavac koji zapošljava do uključivo 49 radnika poslove zaštite na radu može obavljati on sam ili njegov ovlaštenik, ako: 1) ispunjava uvjete za stručnjaka zaštite na radu 1. stupnja iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika, ili 2) je stekao potrebna znanja iz zaštite na radu tijekom školovanja, ili 3) je položio državni ispit za poslove građenja ili projektiranja kojim je obuhvaćena i materija zaštite na radu,					

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
<i>ili 4) je položio majstorski ispit u djelatnosti koju obavlja, u kojem je bila obuhvaćena i zaštita na radu.</i>						
3.	<p>Da li je poslodavac osigurao, stručnjacima za zaštitu na radu, potrebno vrijeme, opremu, pomoći drugog stručnog osoblja i uvjete za rad?</p> <p>Članak 22. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan stručnjaku zaštite na radu omogućiti ispunjavanje obveza te je obvezan osigurati mu potrebno vrijeme, opremu, pomoći drugih stručnih radnika i ostale uvjete za rad, kao i profesionalnu neovisnost te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa te prema pravilima struke. (2) Poslodavac je obvezan omogućiti stručnjaku zaštite na radu stručno usavršavanje iz zaštite na radu i snositi troškove toga ospozobljavanja. (3) Ministar pravilnikom iz članka 20. stavka 9. ovoga Zakona propisuje način i uvjete polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, sastav i način rada ispitne komisije, visinu naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu te uvjete za priznavanje statusa stručnjaka zaštite na radu, oblike stalnog stručnog usavršavanja i načine njegova vrednovanja te evidenciju izdanih uvjerenja stručnjacima zaštite na radu.</p> <p>Pravilnik o ospozobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita, NN br. 142/2021</p>					
4.	<p>Da li je poslodavac stručnjacima za zaštitu na radu osigurao stručnu neovisnost i da ne budu stavljeni u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu?</p> <p>Članak 22. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan stručnjaku zaštite na radu omogućiti ispunjavanje obveza te je obvezan osigurati mu potrebno vrijeme, opremu, pomoći drugih stručnih radnika i ostale uvjete za rad, kao i profesionalnu neovisnost te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa te prema pravilima struke.</p>					
5.	<p>Zadovoljavaju li stručnjaci zaštite na radu propisane uvjete?</p> <p>Članak 2. Pravilnika o obavljanju poslova zaštite na radu: (1) Poslove zaštite na radu kod poslodavca obavlja stručnjak zaštite na radu koji ispunjava uvjete propisane ovim Pravilnikom, odnosno poslodavac sam ili njegov ovlaštenik u skladu s odredbama članka 4. ovoga Pravilnika. (2) Stručnjak zaštite na radu iz stavka 1. ovoga članka može kod poslodavca, ovisno o broju radnika i djelatnosti, obavljati poslove zaštite na radu kao stručnjak zaštite na radu I. ili II. stupnja. (3) <u>Stručnjak zaštite na radu koji kod poslodavca obavlja poslove zaštite na radu, odnosno poslodavac koji sam obavlja poslove zaštite na radu ili njegov ovlaštenik, moraju imati odgovarajuće obrazovanje iz područja tehničkih, biotehničkih ili prirodnih znanosti ili iz drugog područja koje odgovara djelatnosti poslodavca.</u> Članak 3. (1) <u>Stručnjak zaštite na radu I. stupnja</u> je osoba koja ima najmanje srednju školsku ili srednju stručnu spremu i koja: 1) je položila opći dio stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, ili 2) ima srednju školsku ili srednju stručnu spremu i priznat joj je status stručnjaka zaštite na radu, ili 3) posjeduje uvjerenje o položenom specijalističkom usavršavanju iz zaštite na radu po programu odobrenom od tijela nadležnog za obrazovanje. (2) <u>Stručnjak zaštite na radu II. stupnja</u> je osoba koja ima završen najmanje preddiplomski studij sa stečenim nazivom prvostupnik (baccalaureus) i koja: 2 1) je položila opći i posebni dio stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu ili 2) ima priznat status stručnjaka zaštite na radu.</p>					

3. PROCJENA RIZIKA

Rizici za život i zdravlje radnika i osoba na radu procjenjuju se uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koji se koriste, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika. Navedena odredba temelj je svake procjene rizika.

Procjena rizika mora odgovarati postojećim opasnostima, štetnostima odnosno naporima, što obvezuje poslodavca da promjene u poslovima, na mjestima rada, sredstvima rada, tehnologiji, organizaciji rada, kao i u slučaju drugih promjena koje su uzrokovale promjene opasnosti, štetnosti odnosno napora, ugradi u već izrađenu procjenu rizika po nastanku navedenih promjena.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Postoji li pisana ili u električnom obliku procjena rizika koja definira opasnosti, štetnosti i napore te utvrđuje razinu rizika za radnike i osobe na radu?					
	Članak 18., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili električnom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada. Članak 1., stavak 4. Pravilnika o izradi Procjene rizika, NN br.112/2014., 129/2019 : Poslodavac nema obvezu dokumentiranja procjene rizika za poslove koje radnik povremeno obavlja na izdvojenom mjestu rada, ako su to administrativni, uredski i slični poslovi za koje je u skladu s odredbama ovoga Pravilnika prethodno procijenjen i dokumentiran mali rizik i koje radnik redovito obavlja u prostoru poslodavca.					
2.	Da li je procjena rizika izrađena u skladu s propisima zaštite na radu?					
	Sukladno Pravilniku o izradi Procjene rizika : procjena mora imati propisani sadržaj. Postupak procjenjivanja rizika se sastoji od: 1) prikupljanja podataka na mjestu rada, 2) analize i procjene prikupljenih podataka što uključuje: utvrđivanje opasnosti, štetnosti i napora, procjenjivanje opasnosti, štetnosti i napora, utvrđivanje mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje opasnosti, štetnosti odnosno napora, i 3) plana mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora koji mora sadržavati: rokove, ovlaštenike odgovorne za provedbu mjera te način kontrole nad provedbom mjera 4) dokumentiranja procjene rizika Obvezni prilozi uz procjenu rizika su: 1) sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti, kemikalija, odnosno bioloških agensa koji se koriste 2) popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova, 3) popis osobne zaštitne opreme za poslove kod kojih se mora upotrebljavati, 4) popis potrebnih ispitivanja, 5) popis poslova s posebnim uvjetima rada					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	Da li je procjena rizika dostupna radnicima, osobama na radu, ovlaštenim radnicima i povjerenicima radnika za zaštitu na radu?					
3.	Članak 32., stavak 5., podstavak 1. Zakona o zaštiti na radu: (5) Poslodavac je obvezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu <u>uciniti dostupnom</u> odgovarajuću dokumentaciju, a osobito: 1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika, Članak 62., stavak 2., podstavak 1. i stavak 3. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan osigurati <u>da radniku budu dostupni</u> : 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, procjena rizika, dokazi i zapisnici ne moraju se nalaziti na radilištu na kojem rad ukupno traje kraće od 60 dana, ali moraju biti dostupni u roku koji odredi nadležni inspektor.					
4.	Odgovara li procjena rizika stvarnom stanju?					
5.	Članak 18., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, <u>koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.</u>					
	Postoji li plan mjera za smanjenje utjecaja preostalih opasnosti, štetnosti i napora?					
6.	Članak 5., stavak 2. i 3. <u>Pravilnika o izradi Procjene rizika</u> : (1) Postupak procjenjivanja rizika iz članka 2. ovoga Pravilnika se sastoji od: 1) prikupljanja podataka na mjestu rada, 2) analize i procjene prikupljenih podataka što uključuje: – utvrđivanje opasnosti, štetnosti i napora, – procjenjivanje opasnosti, štetnosti i napora, – <u>utvrđivanje mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje opasnosti, štetnosti odnosno napora, i 3) plana mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora koji mora sadržavati: – rokove, – ovlaštenike odgovorne za provedbu mjera te – način kontrole nad provedbom mjera.</u>					
	Ovlašteni radnici - nadređeni radnici					
	a. znaju prepoznati što može štetiti osobama na radu?					
	b. surađuju u prepoznavanju opasnosti ili štetnosti kao i u ocjenjivanju opasnosti ili štetnosti s osobama i njihovim predstvincima					
	c. znaju poučavati osobe na radu o opasnostima ili štetnostima?					
6.	Članak 12. <u>Pravilnika o izradi Procjene rizika</u> : (1) Pri procjenjivanju rizika obvezno sudjeluju radnici koji obavljaju poslove za koje se procjenjuju rizici, odnosno povjerenik radnika za zaštitu na radu koji zastupa radnike koji obavljaju poslove za koje se procjenjuju rizici, ovlaštenik poslodavca koji je ovlašten za organizacijsku jedinicu u kojoj se obavljaju poslovi za koje se procjenjuju rizici i stručnjaci zaštite na radu, a poslodavac po potrebi uključuje i stručnjake iz pojedinih područja. (2) O procjeni kao i izmjenama i dopunama procjene rizika, na svojim sjednicama raspravlja odbor zaštite na radu koji prihvata procjenu rizika ili predlaže ispravke te daje primjedbe i prijedloge. (3) Poslodavac periodički preispituje provedbu plana mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora te ocjenjuje učinkovitost planiranih i provedenih mjera sa svrhom upravljanja rizicima, njihovog smanjivanja te osiguranja više razine sigurnosti i zaštite zdravlja na mjestu rada. (4) U provedbi stavka 2. i. 3. ovoga članka, poslodavac uzima u obzir naročito sljedeće pokazatelje: 1) stanje provedbe					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p>zaštite na radu temeljem nalaza o obavljenim unutarnjim nadzorima nad primjenom pravila zaštite na radu na mjestima rada kao i nalaza inspekcijskih tijela 2) učestalost nastanka ozljeda na mjestu rada, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te nezgoda na radu, uzimajući u obzir njihove izvore i uzroke nastanka kao i težine posljedica 3) pritužbe radnika, osoba na radu i povjerenika radnika za zaštitu na radu na provedbu zaštite na radu te njihove prijedloge u odnosu na utvrđivanje izvora opasnosti, štetnosti i napora na mjestima rada 4) analizu provedbe odluka i zaključaka sa sjednica odbora zaštite na radu.</p> <p>Članak 24. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac koji zaštitu na radu provodi djelovanjem ovlaštenika obvezan je ovlastiti ovlaštenika, osobito za to da: 1) radniku koji nije sposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora sposobljenog radnika 2) radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada 3) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati 4) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika 5) u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 69. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona 6) nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu 7) radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga stavka 8) osigura potreban broj radnika sposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu 9) osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mesta rada. (2) Poslodavac je obvezan ovlašteniku osigurati uvjete za rad te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog poduzimanja aktivnosti u skladu s pravilima zaštite na radu te postupanja po pravilima struke i danim ovlaštenjima poslodavca. (3) Pod uvjetima za rad iz stavka 2. ovoga članka podrazumijevaju se samostalnost ovlaštenika u donošenju i provođenju odluka te samostalnost u raspolaganju sredstvima koja mu je obvezan osigurati poslodavac.</p>					
7.	Da li su radnici i osobe na radu prilikom ospozobljavanja upoznate sa svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje?					
	<p>Članak 27., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac će ospozobljavanje iz stavka 1. ovoga članka provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika ospozobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.</p> <p>Članak 30., stavak 3. Zakona o zaštiti na radu: Zapisnik o ocjeni ospozobljenosti radnika za rad na siguran način sastavljaju i potpisuju neposredni ovlaštenik ospozobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu.</p>					
8.	Da li radnici znaju najznačajnije opasnosti, štetnosti ili napore vezane za svoje poslove – aktivnosti i mjesto rada?					
	<p>Članak 30., stavak 3. Zakona o zaštiti na radu: Zapisnik o ocjeni ospozobljenosti radnika za rad na siguran način sastavljaju i potpisuju neposredni ovlaštenik ospozobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu.</p>					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p>Članak 4., stavak 1. <u>Pravilnika o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita:</u> Osposobljavanje radnika provodi se prema programu osposobljavanja koji se mora temeljiti na procjeni rizika i <u>mora obuhvatiti sve opasnosti, štetnosti odnosno napore utvrđene procjenom rizika te načine primjene načela prevencije i pravila zaštite na radu u odnosu na prisutne rizike.</u></p>					
9.	<p>Da li se posvećuje pozornost posebno osjetljivim skupinama radnika i osoba na radu - trudnicama, dojiljama, maloljetnicima i osobama kod kojih postoji profesionalna nesposobnost za rad ili neposredni rizik od nastanka invalidnosti.</p> <p>Članak 37. Zakona o zaštiti na radu: (1) Posebno osjetljive skupine kojima je poslodavac obvezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti. (2) Radi provedbe posebne zaštite na radu, poslodavac je obvezan u procjeni rizika naznačiti poslove koji su potencijalno rizični za posebno osjetljive skupine radnika iz stavka 1. ovoga članka.</p>					
	<p>Da li poslodavac daje potrebne podatke o postojećim opasnostima ili štetnostima</p> <p>a. povjerenicima radnika za zaštitu na radu</p> <p>b. poslodavcima čije osobe na radu i druge osobe obavljaju radove u njegovim prostorima</p>					
10.	<p>Članak 32. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu, i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o: 1) rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku 2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode. (2) Poslodavac je obvezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obvezan dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovoga članka. (3) Poslodavac je obvezan istaknuti na mjestima rada pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika. (4) Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.</p> <p>(5) Poslodavac je obvezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito: 1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika 2) evidencije i isprave, koje je obvezan voditi i čuvati u skladu s odredbama članka 61. stavka 1. i 2. ovoga Zakona 3) upravne mjere koje je naredio nadležni inspektor.</p> <p>(6) Poslodavac koji nema obvezu osnivanja odbora za zaštitu na radu i kod kojega je utemeljeno radničko vijeće ili djeluje sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća, obvezan je najmanje svakih tri mjeseca pisanim putem izvjestiti povjerenike radnika za</p>					

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
<u>zaštitu na radu o stanju zaštite na radu i planiranim aktivnostima u sljedećem izvještajnom razdoblju.</u>						
	(7) Poslodavac koji nema obvezu osnivanja odbora za zaštitu na radu i kod kojeg nije utemeljeno radničko vijeće ili ne djeluje sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća, <u>obvezan je najmanje svakih šest mjeseci pisanim putem izvestiti povjerenike radnika za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu i planiranim aktivnostima u narednom izvještajnom razdoblju.</u>					
	(8) Iznimno od odredbe stavaka 6. i 7. ovoga članka, u slučaju svake smrte ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti i nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, <u>poslodavac je obvezan o nastanku događaja odmah izvestiti povjerenika radnika za zaštitu na radu.</u>					
	(9) U slučaju svake smrte ili teške ozljede na radu, poslodavac je <u>obvezan pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.</u>					
	(10) Poslodavac je obvezan pravodobno dati radniku upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog rizika za život i zdravlje, kojemu je, ili bi mogao biti izložen, kao i o mogućim mjerama koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprječavanja ili smanjivanja rizika.					
11.	Ima li poslodavac saznanje o preostalim opasnostima ili štetnostima na koje upućuju proizvođači i dobavljači strojeva, uređaja, tehnologija, tvari itd. u popratnoj dokumentaciji?					
	Članak 62. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto: 1) sigurnosne znakove 2) znakove za evakuaciju i spašavanje 3) upute i oznake za rukovanje radnom opremom 4) upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, izvorima zračenja i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.					
	Članak 41., stavak 3. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju <u>te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača</u> tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.					
	Članak 42. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan, u skladu s ovim Zakonom, njegovim provedbenim propisima, pravilima zaštite na radu, posebnim propisima, odnosno uputama proizvođača, obavljati pregledе, odnosno ispitivanja sredstava rada koja se koriste, radi utvrđivanja jesu li na njima primjenjena pravila zaštite na radu i jesu li zbog nastalih promjena tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika.					
12.	Ima li poslodavac razrađen popis osobne zaštitne opreme na temelju procjene rizika?					
	Članak 32., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i <u>osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.</u>					
	Članak 11. <u>Pravilnika o izradi Procjene rizika:</u> Obvezni prilozi uz procjenu rizika su: 1) sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti, kemikalija, odnosno bioloških agensa koji se koriste 2) popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova, <u>3) popis osobne zaštitne opreme za poslove kod kojih se mora upotrebljavati,</u> 4) popis potrebnih ispitivanja, 5) popis poslova s posebnim uvjetima rada					
	Članak 6. <u>Pravilnika o uporabi osobne zaštitne opreme:</u> 1) Poslodavac određuje osobnu zaštitnu opremu temeljem procjene rizika za sigurnost i zdravlje kojima su radnici izloženi na radu, postupajući prema općim načelima prevencije zaštite na radu. 2) Poslodavac pri ispunjavanju obveza iz stavka 1. ovoga članka postupa u skladu s Prilozima I, II i III ovoga Pravilnika.					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	Da li su radnici i osobe na radu opremljeni odgovarajućom osobnom zaštitnom opremom i upoznati od kojih opasnosti ili štetnosti ih istaštite?					
13.	Članak 32., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada <u>imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.</u> Članak 68., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika, tako da: 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika 2) pravilno koristi sredstva rada 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu, koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto					
14.	Da li poslodavac informira radnike i osobe na radu o ispravnoj uporabi osobne zaštitne opreme?					
	Članak 32., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada <u>imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.</u>					
15.	Odgovaraju li predložene i poduzete mјere razini opasnosti ili štetnosti?					
	Članak 9., stavak 1. <u>Pravilnika o izradi Procjene rizika:</u> Poslodavac je obvezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila, mјere, postupke i aktivnosti za sprječavanje i smanjivanje rizika te osiguravati višu razine zaštite na radu.					
16.	Da li se poduzimaju mјere, za poboljšanje stanja?					
	Članak 9., stavak 2. <u>Pravilnika o izradi Procjene rizika:</u> Poslodavac mora odrediti rokove, ovlaštenike za provedbu te način kontrole nad provedbom mјera iz stavka 1. ovoga članka.					
17.	Da li su određeni rokovi i odgovornost za izvršenje donesenih mјera?					
	Članak 9., stavak 2. <u>Pravilnika o izradi Procjene rizika:</u> Poslodavac mora odrediti rokove, ovlaštenike za provedbu te način kontrole nad provedbom mјera iz stavka 1. ovoga članka.					
18.	Da li je osigurana kontrola poduzetih mјera?					
	Članak 9., stavak 2. <u>Pravilnika o izradi Procjene rizika:</u> Poslodavac mora odrediti rokove, ovlaštenike za provedbu te način kontrole nad provedbom mјera iz stavka 1. ovoga članka.					
	Da li su predložene mјere otklonile opasnosti ili štetnosti, ili su ih smanjile na prihvatljivu razinu?					
19.	Članak 18., stavak 3. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mјere, organizirati i provoditi radne i proizvodne postupke, odnosno metode te poduzimati druge aktivnosti za sprječavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili sveo na najmanju moguću mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u vezi s radom te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurao bolju razinu zaštite na radu.					

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
20.	Ima li poslodavac pregled uporabe opasnih tvari, tehnologija i radne opreme koji mogu uzrokovati štete za radnike, osobe na radu i druge osobe?					
	Članak 11. Pravilnika o izradi Procjene rizika: Obvezni prilozi uz procjenu rizika su: 1) sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti, <u>kemikalija, odnosno bioloških agensa</u> koji se koriste 2) popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova, 3) popis osobne zaštitne opreme za poslove kod kojih se mora upotrebljavati, 4) popis potrebnih ispitivanja, 5) popis poslova s posebnim uvjetima rada					
21.	Da li je izvršena analiza tih opasnosti i da li je izrađen plan postupanja u slučaju nastanka neželjenog događaja (havarijski planovi i sl.)?					
	Članak 55., stavak 1. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, <u>izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.</u>					
22.	Prati li poslodavac promjene u tehnologijama, radnim postupcima i zakonodavstvu?					
	Članak 17., stavak 3 i 5. Zakona o zaštiti na radu: (3) Pri organiziranju i provođenju zaštite na radu, poslodavac je obvezan uvažavati prirodu obavljanih poslova te prilagoditi zaštitu na radu promjenjivim okolnostima radi poboljšanja stanja. (5) U svrhu unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika poslodavac je obvezan poboljšavati razinu zaštite na radu i uskladiti radne postupke s promjenama i napretkom u području tehnike, zdravstvene zaštite, ergonomije i drugih znanstvenih i stručnih područja, te ih je obvezan organizirati tako da smanji izloženost radnika opasnostima, štetnostima i naporima propisanima u pravilniku iz članka 18. stavka 6. ovoga Zakona, a osobito izloženost jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad), radi sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom.					
23.	Da li poslodavac ažurira procjenu rizika?					
	Članak 18., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanim ili elektroničkim obliku, <u>koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.</u> Članak 4., stavak 2. Pravilnika o izradi Procjene rizika: Procjena rizika <u>mora odgovarati postojećim opasnostima, štetnostima odnosno naporima.</u>					

4. OSPOSOBLJAVANJE I INFORMIRANJE RADNIKA

Poslodavac je obvezan provesti osposobljavanje za rad na siguran način tako da radnika i osobu na radu upozna sa svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje (organizacijom rada, rizicima koji utječu ili bi mogli utjecati na sigurnost i zdravlje, načinom izvođenja radnih operacija i sl.) te radniku i osobi na radu, s obzirom na njeno mjesto rada i poslove, da pisane upute za rad na siguran način.

Poslodavac je obvezan ponavljati osposobljavanje u slučaju promjene ili pojave novih rizika. Poslodavac ne smije dopustiti radniku i osobi na radu obavljanje poslova – aktivnosti za koje

nema stručne i zdravstvene preduvjete i nije sposobljena za rad na siguran način. Poslodavac je obvezan osigurati sposobljavanje radnika i osoba na radu u sklopu radnog vremena i o svojem trošku.

Poslodavac je obvezan uvoditi procedure obavještavanja i konzultiranja radnika i osoba na radu i njihovih povjerenika za zaštitu na radu o svim pitanjima zaštite na radu.

O sposobljavanju za rad na siguran način

Poslodavac mora osigurati provođenje sposobljavanja za rad na siguran način:

- prije početka rada,
- kod promjena u radnom postupku,
- kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene,
- kod uvođenja nove tehnologije,
- kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada,
- kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanih opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li postoji program sposobljavanja koji je usklađen s procjenom rizika?					
1.	Članak 4. <i>Pravilnika o sposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita</i> : (1) O sposobljavanje radnika provodi se prema programu sposobljavanja koji se mora temeljiti na procjeni rizika i mora obuhvatiti sve opasnosti, štetnosti odnosno napore utvrđene procjenom rizika te načine primjene načela prevencije i pravila zaštite na radu u odnosu na prisutne rizike.					
2.	Da li su poslodavci, njihovi ovlašteni radnici i povjerenici radnika za zaštitu na radu prošli sposobljavanje iz zaštite na radu?					
2.	Članak 29. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac, odnosno njegov ovlaštenik moraju biti sposobljeni i moraju se stručno usavršavati iz područja zaštite na radu, u skladu s procjenom rizika. Članak 8. Pravilnika o sposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita: (1) Program sposobljavanja poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu naveden je u prilogu ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio (Prilog 1.)					
3.	Da li se nakon provedenog teoretskog sposobljavanja provodi praktično sposobljavanje na mjestu rada?					
3.	Članak 4. <i>Pravilnika o sposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita</i> : (1) O sposobljavanje radnika provodi se prema programu sposobljavanja koji se mora temeljiti na procjeni rizika i mora obuhvatiti sve opasnosti, štetnosti odnosno napore utvrđene procjenom rizika te načine primjene načela prevencije i pravila zaštite na radu u odnosu na prisutne rizike. (2) Poslodavci mogu, ako imaju zaposlenog stručnjaka zaštite na radu, sami izrađivati programe sposobljavanja i provoditi sposobljavanje ili izradu programa					

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje			Napomena	
		D	Dj	N	NP	
	<p><i>osposobljavanja i osposobljavanje mogu povjeriti osobi ovlaštenoj za osposobljavanje radnika. (3) Program osposobljavanja radnika se sastoji od teorijskog dijela te praćenja sigurnog načina rada radnika i ocjene praktične osposobljenosti na mjestu rada. (4) Program osposobljavanja u teorijskom dijelu obuhvaća upoznavanje radnika s općim načelima prevencije, s pravilima zaštite na radu u odnosu na izvore opasnosti, štetnosti i napora na poslovima za koje se radnik osposobljava te sa pravima i obvezama radnika na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.(5) Program osposobljavanja u teorijskom dijelu provodi stručnjak zaštite na radu, a program se može provoditi i na daljinu odgovarajućim on-line metodama.(6) Program osposobljavanja tijekom praćenja sigurnog načina rada i ocjene praktične osposobljenosti na mjestu rada uključuje i raspoloživost te korištenje pisanih uputa za rad na siguran način kao i upute proizvođača radne opreme i opasnih kemikalija koje radnik koristi tijekom rada, a koje osigurava poslodavac odnosno neposredni ovlaštenik.</i></p> <p><i>(7) S programom osposobljavanja iz stavka 6. ovoga članka može se započeti tek nakon završetka teorijskog dijela iz stavka 4. ovoga članka.</i></p>					
4.	<p>Da li se izdaje propisani Zapisnik o osposobljavanju radnika, ovlaštenika zaštite na radu i povjerenika radnika za zaštitu na radu?</p> <p>Članak 6. Pravilnika o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita: (1) O provedenom osposobljavanju radnika sastavlja se zapisnik u kojem se navode podaci: ... (2) Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka sastavlja se na obrascu koji je u prilogu ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio (Obrazac ZOS), kojeg je poslodavac obvezan čuvati.</p> <p>Članak 8. Pravilnika o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita: (1) Program osposobljavanja poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu naveden je u prilogu ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio (Prilog 1.) (2) Program usavršavanja poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu, obuhvaća obnovu znanja prema programu iz stavka 1. ovoga članka, s posebnim naglaskom na obveze i prava te upoznavanje s promjenama u propisima zaštite na radu u ovisnosti o djelatnosti poslodavca. (3) Trajanje osposobljavanja i usavršavanja prema programu iz stavka 1. i 2. ovoga članka iznosi najmanje 7 školskih sati. (4) Stručno usavršavanje iz stavka 2. ovoga članka provodi se periodički, najmanje jednom u 5 godina.</p> <p>Članak 9. Pravilnika o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita: Osposobljavanje i usavršavanje iz članka 8. ovoga Pravilnika provodi se teorijski, a zapisnik o tome sastavlja se na obrascu koji je u prilogu ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio (Obrazac ZOOP).</p>					
5.	<p>Da li je osigurano da osoba koja nije osposobljena ne obavlja poslove samostalno, nego radi pod neposrednim nadzorom osposobljenog radnika?</p> <p>Članak 28. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način. (2) Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obvezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.</p>					
6.	<p>Organiziraju li se osposobljavanja u sklopu radnog vremena i o trošku poslodavca?</p> <p>Članak 27., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan osposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku.</p>					

5. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE

Poslodavac je obvezan provoditi postupke obavješćivanja i savjetovanja s radnicima odnosno njihovim povjerenicima za zaštitu na radu o pitanjima zaštite na radu, sukladno propisima zaštite na radu i posebnom propisu. Ispravna procedura informiranja i obrazovanja određuje pravila o tome tko je odgovoran za pružanje informacija i u kojem opsegu, te vodi li se o tome dokumentacija.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li postoje pisane upute za rad na siguran način?					Članak 32., stavak 2., 3. i 4. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan <u>pisanim uputama</u> osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obvezan dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovoga članka. (3) Poslodavac je obvezan <u>istaknuti na mjestima rada pisane upute</u> o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika. (4) Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili <u>pisane upute za rad na siguran način</u> i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.
2.	Da li su pisane upute za rad na siguran način istaknute na dobro vidljivom i dostupnom mjestu radnicima?					Članak 32., stavak 2., 3. i 4. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan <u>pisanim uputama</u> osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obvezan dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovoga članka. (3) Poslodavac je obvezan <u>istaknuti na mjestima rada pisane upute</u> o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika. (4) Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili <u>pisane upute za rad na siguran način</u> i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.
3.	Da li su postavljene pisane upute ako sigurnosne oznake nisu dovoljno razumljive u smislu informiranja radnika?					Članak 53. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove na vidljivom mjestu. (2) Ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje radnika, poslodavac je obvezan postaviti pisane obavijesti i upute o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada, opasnih kemikalija, bioloških štetnosti te izvora fizikalnih i drugih štetnosti na radu. (3) Ministar pravilnikom iz članka 42. stavka 2. ovoga Zakona propisuje pravila, mjere i postupke vezane za sigurnosne znakove. <u>Pravilnik o sigurnosnim znakovima</u>
4.	Da li poslodavac informira povjerenika radnika o zaštiti na radu o stanju zaštite na radu najmanje jednom u šest mjeseci?					Članak 32., stavak 7. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac koji nema obvezu osnivanja odbora za zaštitu na radu i kod kojeg nije utemeljeno radničko vijeće ili ne djeluje sindikalni povjerenik

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
<i>s pravima i obvezama radničkog vijeća, obvezan je najmanje svakih šest mjeseci pisanim putem izvijestiti povjerenike radnika za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu i planiranim aktivnostima u narednom izvještajnom razdoblju.</i>						
5.	Da li poslodavac, u slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, poziva na očeviđ na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu?					
	Članak 32, stavak 9. Zakona o zaštiti na radu: U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, poslodavac je obvezan pozvati na očeviđ na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.					

6. ODBOR ZA ZAŠТИTU NA RADU

Odbor za zaštitu na radu mora biti osnovan kao savjetodavno tijelo poslodavca za unapređivanje zaštite na radu, kod poslodavca koji zapošljava 50 ili više osoba na radu. Zadatak je odbora analiziranje stanja zaštite na radu i sl., te predlaganje mjera za poboljšanje stanja zaštite na radu. Članovi odbora moraju biti: poslodavac ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
<i>Da li je osnovan Odbor za zaštitu na radu kao savjetodavno tijelo poslodavca?</i>						
1.	Članak 34. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac koji zapošljava 50 ili više radnika obvezan je osnovati odbor zaštite na radu (u daljem tekstu: odbor) kao svoje savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu. (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odbor je obvezan osnovati i poslodavac koji zapošljava manje od 50 radnika ako je to propisano posebnim zakonom ili drugim propisom.					
	Sastaje li se Odbor redovito, najmanje jednom u 6 mjeseci?					
2.	Članak 34. Zakona o zaštiti na radu: (7) Odbor se sastaje najmanje jedanput u šest mjeseci i o svojem radu vodi zapisnik. (8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, u slučaju događaja iz članka 65. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, utvrđenog slučaju profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obvezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede. (9) O sjednici odbora iz stavka 8. ovoga članka poslodavac obaveštava nadležnog inspektora, koji može prisustvovati sjednici. (10) Ako poslodavac sjednicu odbora ne sazove u rokovima iz stavaka 7. i 8. ovoga članka, sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu ili koordinator povjerenika, odnosno radničko vijeće ili sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća.					
	Predsjeda li Odboru za zaštitu na radu poslodavac ili njegov ovlaštenik?					
3.	Članak 34. Zakona o zaštiti na radu: (3) Odbor čine poslodavac ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca, specijalist medicine rada					

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<i>izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator. (4) Predsjednik odbora je poslodavac ili njegov ovlaštenik. (5) O imenovanju članova odbora poslodavac donosi pisani odluku.</i>					
4.	Da li poslodavac obaveštava inspektora rada o sjednicama Odbora?					
	<i>Članak 34. Zakona o zaštiti na radu: (7) Odbor se sastaje najmanje jedanput u šest mjeseci i o svojem radu vodi zapisnik. (8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, u slučaju događaja iz članka 65. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obvezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede. (9) O sjednici odbora iz stavka 8. ovoga članka poslodavac obaveštava nadležnog inspektora, koji može prisustvovati sjednici. (10) Ako poslodavac sjednicu odbora ne sazove u rokovima iz stavaka 7. i 8. ovoga članka, sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu ili koordinator povjerenika, odnosno radničko vijeće ili sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća.</i>					

7. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi za čije su ugovaranje i obavljanje ovim Zakonom propisani posebni uvjeti. Poslovi s posebnim uvjetima rada su oni koje, radi sprečavanja štetnog utjecaja na život i zdravlje radnika i osoba na radu (ozljede, profesionalne i druge bolesti), mogu obavljati samo osobe koje ispunjavaju posebne uvjete u pogledu:

- dobi života,
- spola,
- stručnih sposobnosti,
- zdravstvenog, tjelesnog ili psihičkog stanja (u daljem tekstu: zdravstveno stanje),
- psihofizioloških i psihičkih sposobnosti (u daljem tekstu: psihička sposobnost).

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	Da li je poslodavac na mjestima rada utvrdio poslove s posebnim uvjetima rada?					
1.	<i>Članak 11., točka 5. Pravilnika o izradi Procjene rizika: Obvezni prilozi uz procjenu rizika su: 1) sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti, kemikalija, odnosno bioloških agensa koji se koriste 2) popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova, 3) popis osobne zaštitne opreme za poslove kod kojih se mora upotrebljavati, 4) popis potrebnih ispitivanja, 5) popis poslova s posebnim uvjetima rada</i>					
2.	Da li prilikom dodjeljivanja poslova s posebnim uvjetima rada poslodavac provjerava da li radnik ili osoba na radu zadovoljava propisane uvjete?					
	<i>Članak 24. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac koji zaštitu na radu provodi djelovanjem ovlaštenika obvezan je ovlastiti ovlaštenika, osobito za to da: 1) radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika 2) radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s</i>					

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<u>posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada</u> <u>Članak 36. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac ne smije dopustiti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada radniku koji ne ispunjava uvjete propisane posebnim propisom iz stavka 6. ovoga članka, odnosno posebnim propisom za te poslove. Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada</u>					
3.	<u>Da li poslodavac posjeduje dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada?</u> <u>Članak 62., stavak 2., točka 4. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan osigurati da radniku budu dostupni: 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 3) pisani dokaz o sposobljenosti radnika za rad na siguran način <u>4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada</u></u>					
4.	<u>Da li poslodavac povjerava poslove radnicima i osobama na radu bez provjeravanja ispunjavanja propisanih uvjeta?</u> <u>Članak 24. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac koji zaštitu na radu provodi djelovanjem ovlaštenika obvezan je ovlastiti ovlaštenika, osobito za to da: 1) radniku koji nije sposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora sposobljenog radnika 2) <u>radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada</u></u> <u>Članak 36. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac ne smije dopustiti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada radniku koji ne ispunjava uvjete propisane posebnim propisom iz stavka 6. ovoga članka, odnosno posebnim propisom za te poslove.</u> <u>Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada</u>					
5.	<u>Da li je osigurano da se na izdvojenim mjestima rada ne obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada?</u> <u>Članak 36., stavak 5. Zakona o zaštiti na radu: Na izdvojenim mjestima rada u smislu općeg propisa o radu ne mogu se obavljati poslovi s posebnim uvjetima rada.</u>					

8. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA

Poslodavac mora osiguravati dodatnu zaštitu na radu posebno osjetljivim skupinama radnika kao što su:

- maloljetnici (do 18 godina),
- trudne radnice,
- radnice koje su nedavno rodile,
- radnice koje doje te
- radnici oboljeli od profesionalne bolesti i
- radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li postoji popis poslova-aktivnosti koje ne smiju obavljati maloljetnici, trudnice i dojilje te osobe kod kojih postoji profesionalna nesposobnost za rad ili neposredni rizik od nastanka invalidnosti?					
	Članak 37. Zakona o zaštiti na radu: (1) Posebno osjetljive skupine kojima je poslodavac obvezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti. (2) Radi provedbe posebne zaštite na radu, poslodavac je obvezan u procjeni rizika naznačiti poslove koji su potencijalno rizični za posebno osjetljive skupine radnika iz stavka 1. ovoga članka.					
2.	Da li su trudnice odnosno dojilje zaštićene od rizika koji mogu ugroziti ostvarivanje materinstva i koji predstavljaju neposredni rizik za njih i djecu?					
	Članak 39. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda. (2) Trudna radnica i radnica koja doji ne smije obavljati poslove utvrđene pravilnikom iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona. <u>Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu trudne radnice, radnice koja je nedavno rodila i radnice koja doji</u>					
3.	Da li su trudnicama, odnosno dojiljama osigurani odgovarajući poslovi – aktivnosti i mesta rada?					
	Članak 39. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda. (2) Trudna radnica i radnica koja doji ne smije obavljati poslove utvrđene pravilnikom iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona. (3) Radi zaštite od rizika kojima ne smiju biti izložene, poslodavac je obvezan radnicama iz stavka 1. ovoga članka: 1) prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena, radi uklanjanja rizika za sigurnost i zdravlje 2) osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno opravdane na poslovima ili mjestu rada koje su obavljale, odnosno na kojima su radile prije trudnoće ili poroda. (4) Prilagodba uvjeta, organizacija radnog vremena te promjena mesta rada ne smije imati za posljedicu smanjenje plaće radnicama iz stavka 1. ovoga članka. (5) Ako nije moguće osigurati posebnu zaštitu na radu, radnice iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na dopust uz naknadu plaće u skladu s posebnim propisom. (6) Ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje trudnih radnica, odnosno na plod te na sigurnost i zdravlje radnica koje su nedavno rodile, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za njih odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista ginekologije, odnosno porodništva, na temelju procjene rizika. (7) Ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje djeteta koje doji radnica, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za nju odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista pedijatra, odnosno izabranog liječnika obiteljske medicine, na temelju procjene rizika.					
4.	Da li je uveden sustav privremenog premještanja na drugi posao za trudnice, dojilje i osobe koje privremeno ne mogu obavljati dosadašnji posao?					

Vidjeti prethodno.

Članak 4. Pravilnika o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu trudne radnice, radnice koja je nedavno rodila i radnice koja dođe: (1) Poslodavac je dužan procijeniti rizike za radnice iz članka 3. ovoga Pravilnika, i to za sve poslove na kojima su izložene štetnostima i naporima, postupcima ili uvjetima rada navedenim u popisu u Prilogu I ovoga Pravilnika. (2) Prilikom procjene rizika potrebno je utvrditi vrstu, opseg i trajanje izloženosti radnica štetnostima i naporima, postupcima ili uvjetima rada, kako bi se: 1) procijenili svi rizici za sigurnost i zdravlje radnica i sve posljedice na trudnoću ili dojenje, 2) donijele odluke o mjerama koje treba poduzeti radi smanjenja rizika. (3) Ocjenu o riziku i prijedloge mjera za smanjenje rizika iz stavka 2. ovoga članka daje specijalist medicine rada.

9. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREME, MJESTA RADA, TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI

U interesu osiguranja zaštite na radu poslodavac je obvezan djelovati u skladu s propisima koji se odnose na osiguranje zaštite na radu te osigurati sigurne radne postupke. Prepostavka stvaranja sigurnih radnih uvjeta je kontrola stanja sredstava rada i osiguranje kontrole u razdobljima koja određuju propisi zaštite na radu i posebni propisi (ispitivanje sredstava rada, ispitivanje radnog okoliša i sl.).

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li se obavlja redovito održavanje					
	a. građevina namijenjenih za rad					
	b. radne opreme					
	c. osobne zaštitne opreme					
2.	Članak 41., stavak 1.i 3. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan osigurati da su mjesto rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu. (3) Poslodavac je obvezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.					
	Ako je došlo do promjena koje ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika i osoba na radu					
	a. Da li su radnici i osobe na radu upoznate s obvezom prekida obavljanja rada?					
	b. Da li je osigurano premještanje radnika i osoba na radu na sigurno mjesto?					
	Članak 68., stavak 2., točka 5. Zakona o zaštiti na radu: (1) Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu. (2) Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika, tako da: 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika 2) pravilno koristi sredstva rada 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu, koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada 5) odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziraju i provedbi zaštite na radu					
	Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (3) Poslodavac je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obvezan: 1) odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje 2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mesta rada i upućivanju na sigurno mjesto 3) organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika.					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
3.	Da li se obavlja redovita kontrola stanja osobne zaštitne opreme i njihove upotrebe?					Članak 41., stavak 3-5. Zakona o zaštiti na radu: (3) Poslodavac je obvezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike. (4) Poslodavac je obvezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika. (5) Kad organizacijskim mjerama, odnosno osnovnim pravilima zaštite na radu nije moguće otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti rizike za sigurnost i zdravlje radnika, poslodavac je obvezan osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i osigurati da je radnici koriste na propisani način pri obavljanju poslova.
4.	Da li se u uporabu uvode samo radna oprema i osobna zaštitna oprema proizvedena u skladu sa zakonskim propisima?					Vidjeti prethodno. Članak 7. Pravilnika o uporabi osobne zaštitne opreme : 1) Poslodavac osigurava radnicima osobnu zaštitnu opremu koja mora ispunjavati sljedeće zahtjeve: 1. da je projektirana i proizvedena u skladu s bitnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima i pravilima za slobodno kretanje na tržištu 2. da je namjenski izrađena za zaštitu od očekivanih rizika i da njena uporaba ne uzrokuje daljnje rizike za sigurnost i zdravlje radnika 3. da odgovara postojećim uvjetima na mjestu rada 4. da odgovara ergonomskim potrebama i zdravstvenom stanju radnika 5. da je izrađena i oblikovana na način da je radnik može pravilno prilagoditi na jednostavan način. Popis hrvatskih normi za osobnu zaštitnu opremu Pravilnik o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme
5.	Da li su radnici i osobe na radu upoznate sa zabranom uporabe radne opreme i osobne zaštitne opreme, ako ugrožavaju sigurnost i zdravlje?					Članak 68., stavak 2., točka 5. Zakona o zaštiti na radu: (1) Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu. (2) Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika, tako da: 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika 2) pravilno koristi sredstva rada 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu, koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada 5) odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu
						Članak 41. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan osigurati da su mesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu. (2) Poslodavac je obvezan prestati s radom u građevinama namijenjenima za rad na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika. (3) Poslodavac je obvezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<i>proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike. (4) Poslodavac je obvezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.</i> <i>Članak 91. Zakona o zaštiti na radu: (1) U provedbi inspekcijskog nadzora u području zaštite na radu nadležni inspektor će usmenim rješenjem, na vrijeme dok se ne otkloni utvrđeni nedostatak, poslodavcu zabraniti: 1) uporabu sredstava rada i osobne zaštitne opreme, odnosno građevine ili njezinog sastavnog dijela, prostorije, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad koji su neispravni ili za koje poslodavac ne može predložiti dokumentaciju propisanu ovim Zakonom i drugim propisima (članci 41. i 42.).</i>					
6.	<i>Da li je pristup u prostore u kojima su prisutna fizikalna, kemijska odnosno biološka štetna djelovanja dozvoljen samo osposobljenim i dovoljno opremljenim radnicima i osobama na radu?</i> <i>Članak 32., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: (4) Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.</i> <i>Članak 36., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: (4) Poslodavac ne smije dozvoliti radniku da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ako ga ponovno ne uputi na pregled u roku u kojem je to bio obvezan učiniti ili ako radnik odbije pristupiti pregledu na koji ga je uputio.</i> <i>Članak 44., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan osigurati da samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute smiju imati pristup mjestima na kojima postoji ozbiljna i specifična opasnost.</i>					
7.	<i>Da li su razrađeni postupci za ispravno održavanje sredstava rada?</i> <i>Članak 10. stavak 1., točka 2. Zakona o zaštiti na radu: (1) Zaštita na radu kao organizirano djelovanje obuhvaća sustav pravila, a osobito: 1) pravila pri projektiranju i izradi sredstava rada 2) pravila pri uporabi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada, ...</i> <i>Članak 2. Pravilnika o pregledu i ispitivanju radne opreme: U smislu ovoga Pravilnika smatra se: 1) Pregled je vizualno utvrđivanje funkcionalnosti rada radne opreme na način da ista ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika pri njenom korištenju, vizualno utvrđivanje primjene sigurnosno zdravstvenih zahtjeva prema tehničkoj dokumentaciji proizvođača radne opreme, utvrđivanje dostupnosti uputa za rad i održavanje radne opreme te utvrđivanje stanja održavanja radne opreme prema uputi proizvođača ili prema priznatim pravilima zaštite na radu. 2) Ispitivanje je svaka ostala radnja u postupku koju nije moguće utvrditi pregledom iz podstavka 1. ovoga članka, a koja je neophodna za utvrđivanje pojedinih sigurnosno zdravstvenih zahtjeva i provodi se korištenjem mjerne i ispitne opreme.</i>					
8.	<i>Da li se upute za rad na siguran način ažuriraju?</i> <i>Članak 32., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: (4) Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika</i>					

Pregled i ispitivanje radne opreme

U skladu s općim preventivnim i zaštitnim principima, određenim Zakonom o zaštiti na radu, obveza je poslodavca preferirati skupne mjere pred pojedinačnim mjerama zaštite i prilagođavati rad radniku. Ako se sigurnosni i zdravstveni rizici ne mogu isključiti niti smanjiti na minimum, poslodavac je obvezan osigurati radnicima odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i osigurati da radna oprema i njihovi zaštitni elementi budu ispravni i da ih radnici koriste.

Osiguranje predviđenog održavanja, pregleda, kontrola i ispitivanja radne opreme neizbjegjan je preduvjet zadržavanja visoke razine zaštite radnika, postignute vođenjem konstrukcijske i proizvodne dokumentacije navedene radne opreme. Pregledi, kontrole i ispitivanja radne opreme stvaraju s jedne strane osnovne pretpostavke za njihovu sigurnu upotrebu, no isto tako sudjeluju u njihovom kvalitetnom, učinkovitom i nesmetanom radu i tako pridonose povećavanju gospodarske učinkovitosti pojedinih pravnih osoba.

Poslodavac koji je korisnik radne opreme (strojevi i uređaji, postrojenja te sredstva za prijenos i prijevoz tereta prema propisu o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme), dužan je na propisani način osigurati pregledi i ispitivanja radne opreme u sljedećim slučajevima:

- prije početka korištenja na novom mjestu rada,
- ako je radna oprema premještena s jednog mjeseta na drugo pa je zbog toga rastavljena i ponovno sastavljena,
- u slučaju iznimnih okolnosti koje ugrožavaju sigurnost djelovanja radne opreme (promjena načina rada, oštećenja radne opreme, nedostaci na radnoj opremi, ozljede radnika na radnoj opremi),
- na temelju rješenja inspektora rada,
- u rokovima koje je u uputama za uporabu i održavanje odredio proizvođač radne opreme, ili u roku koji je utvrđen posebnim propisom ili
- periodički u rokovima koji ne mogu biti duži od tri godine.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li je izrađen popis radne opreme koja se koristi?					
	<i>Članak 11. Pravilnika o izradi Procjene rizika: Obvezni prilozi uz procjenu rizika su: 1) sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti, kemikalija, odnosno bioloških agensa koji se koriste 2) popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova, 3) popis osobne zaštitne opreme za poslove kod kojih se mora upotrebljavati, 4) popis potrebnih ispitivanja, 5) popis poslova s posebnim uvjetima rada</i>					
2.	Da li je izrađen plan obavljanja redovitih pregleda i ispitivanja te radne opreme?					
	<i>Članak 7. Pravilnika o pregledu i ispitivanju radne opreme: Poslodavac koji je korisnik radne opreme navedene u članku 1. stavku 2. ovoga Pravilnika, dužan je na propisani način osigurati pregledi i ispitivanja radne opreme u sljedećim slučajevima: – prije početka korištenja na novom mjestu rada, ako je radna oprema premještena s jednog mjeseta na drugo pa je zbog toga rastavljena i ponovno sastavljena – u slučaju iznimnih okolnosti koje ugrožavaju sigurnost djelovanja radne opreme (promjena načina rada, oštećenja radne opreme, nedostaci na radnoj opremi)</i>					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
<i>opremi, ozljede radnika na radnoj opremi) – na temelju rješenja inspektora rada – u rokovima koje je u uputama za uporabu i održavanje odredio proizvođač radne opreme, ili u roku koji je utvrđen posebnim propisom ili – periodički u rokovima koji ne mogu biti duži od tri godine.</i>						
3.	Da li se radna oprema pregledava i ispituje u skladu sa zakonskim propisima? <i>Vidjeti prethodno</i>					
4.	Da li ispitivači radne opreme imaju ovlaštenje da pregledavaju i ispituju radnu opremu? <i>Članak 4. Pravilnika o pregledu i ispitivanju radne opreme: Ovlaštene osobe mogu obavljati pregled i ispitivanja radne opreme iz članka 1. stavka 2. ovoga Pravilnika <u>ako imaju ovlaštenje u skladu s odredbama propisa o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu te ako ispunjavaju tehničke uvjete propisane ovim Pravilnikom.</u> Članak 5. istoga: (1) Uz izdano ovlaštenje iz članka 4. ovoga Pravilnika, ovlaštena osoba mora imati u svom vlasništvu mjernu i ispitnu opremu iz popisa u Prilogu koji je sastavni dio ovoga Pravilnika. (2) Osim mjerne i ispitne opreme navedene u Prilogu ovoga Pravilnika, ovlaštena osoba može raspolagati i sa dodatnom mjernom i ispitnom opremom za specifična ispitivanja u svom vlasništvu ili temeljem ugovora o najmu.</i>					
5.	Izdaju li se, na temelju izvršenih pregleda i ispitivanja radne opreme, propisani zapisnici? <i>Članak 10. Pravilnika o pregledu i ispitivanju radne opreme: (1) O obavljenom pregledu i ispitivanju radne opreme sastavlja se zapisnik koji sadrži najmanje sljedeće podatke: ... (2) Kada su za ocjenu ispunjavanja sigurnosno zdravstvenih zahtjeva za pojedine dijelove radne opreme (primjerice; oprema pod tlakom, nosiva užad i druge sigurnosne komponente radne opreme) neophodni nalazi drugih ovlaštenih ispitivača i/ili laboratorija te održavatelja radne opreme, tada su nalazi o tim pregledima i ispitivanjima te zaključci o tome obvezni dio zapisnika o pregledu i ispitivanju radne opreme. (3) Ako je u pregledu i ispitivanju sudjelovalo više osoba, svaka se od njih vlastoručno potpisuje iza podataka o pregledu i ispitnoj radnji koju je obavila. (4) Zapisnik vlastoručno potpisuju sve osobe koje su obavile pregled i ispitivanje. (5) Zaključnu ocjenu zapisnika vlastoručno potpisuje osoba ovlaštenog poslodavca ili ovlaštene osobe koja ispunjava propisane uvjete za dobivanje ovlaštenja, prema propisu o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu. (6) Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se ispravom o ocjeni sukladnosti radne opreme prilikom njenog stavljanja na tržiste odnosno u uporabu.</i>					

10. RADNI OKOLIŠ

Poslodavac je obvezan ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada:

- radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka,
- u radnom postupku nastaje prašina,
- u radnom postupku nastaje buka, odnosno vibracije,
- pri radu koristi, proizvodi ili prerađuje opasne kemikalije,
- pri radu postoji izloženost opasnim zračenjima
- su na radu prisutni rizici od eksplozivne atmosfere
- je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s procjenom rizika.

Poslodavac mora vrednovati svaki rizik za sigurnost i zdravlje radnika koji proizlazi iz prisutnosti opasnih kemikalija i bioloških agenasa na mjestu rada te organizirati potrebne preventivne i zaštitne mjere.

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li se ispituju mjesta rada na kojima radni proces utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka?					
2.	Da li se ispituju mjesta rada na kojima radni proces uzrokuje buku i vibracije?					
3.	Da li se ispituju mjesta rada, gdje se u radnom procesu koriste, proizvode ili prerađuju opasne kemikalije odnosno biološki agensi?					
4.	Da li se ispituju mjesta rada gdje se javlja opasno zračenje?					
5.	Da li se ispituju mjesta rada na kojima radni proces zahtjeva odgovarajuće osvjetljenje?					

Članak 45. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu, u skladu s ovim Zakonom, njegovim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima o zaštiti od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti. (2) Poslodavac je obvezan ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada: 1) radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka 2) u radnom postupku nastaje prašina 3) u radnom postupku nastaje buka, odnosno vibracije 4) pri radu koristi, proizvodi ili prerađuje opasne kemikalije 5) pri radu postoji izloženost opasnim zračenjima 6) su na radu prisutni rizici od eksplozivne atmosfere 7) je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s procjenom rizika. (3) Ispitivanja iz stavka 2. ovoga članka poslodavac je obvezan obaviti na način i u rokovima utvrđenim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima. (4) Iznimno od stavaka 2. i 3. ovoga članka, obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti, odnosno promjene zbog kojih je ispitivanje obvezno. (5) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravljie, pravilnikom propisuje pravila zaštite radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnostima na radu ili u vezi s radom te obvezu, način i postupke ispitivanja radnog okoliša, rokove ispitivanja, sadržaj, oblik i način sastavljanja zapisnika te izdavanja isprava.

Članak 6. Pravilnika o ispitivanju radnog okoliša: (1) Svaki poslodavac je dužan, prema odredbama ovoga Pravilnika, na propisani način osigurati ispitivanje radnog okoliša u sljedećim slučajevima: 1.

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
<i>kada radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka 2. kada je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću razinu osvjetljenosti 3. kada u radnom postupku nastaje buka ili vibracije 4. kada u radnom postupku nastaju plinovi, pare, prašine ili aerosoli 5. kada je moguća prisutnost bioloških štetnosti (agensa) korištenih pri radu izvan primarne fizičke izolacije. (2) Ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se: 1. odmah nakon što su nastali uvjeti, odnosno promjene zbog kojih je ispitivanje obvezno 2. na temelju rješenja inspektora rada ili 3. periodički u rokovima koji ne mogu biti duži od tri godine, ako posebnim propisom nije drukčije određeno</i>						
6.	Ponavlja li se ispitivanje ako to zahtjeva situacija ili ako su se promijenili radni uvjeti od zadnjeg ispitivanja?					
	Vidjeti prethodno. Članak 48. Zakona o zaštiti na radu: (1) Obveza je poslodavca da koncentracija opasnih kemikalija, koje djeluju u obliku plinova, para, prašina i aerosola, na mjestima rada i u njihovom okruženju bude što niža i ispod granične vrijednosti izloženosti. (2) Ako se mjeranjem utvrdi da koncentracija opasnih kemikalija prelazi granične vrijednosti, poslodavac je obvezan neodgodivo: 1) utvrditi razloge prekoračenja granične vrijednosti 2) na temelju utvrđenih razloga primijeniti dodatna pravila zaštite na radu <u>3) nakon primjene osnovnih pravila, ponoviti mjerena</u> .					
7.	Organizira li se posao tako da se maksimalno izbjegava jednoličnost posla, neravnomjerno radno opterećenje, rad s nametnutim ritmom i radni zadaci u sredini s otežanim radnim uvjetima?					
	Članak 17. Zakona o zaštiti na radu: ... (5) U svrhu unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika poslodavac je obvezan poboljšavati razinu zaštite na radu i uskladjavati radne postupke s promjenama i napretkom u području tehnike, zdravstvene zaštite, ergonomije i drugih znanstvenih i stručnih područja, te ih je obvezan organizirati tako da smanji izloženost radnika opasnostima, štetnostima i naporima propisanima u pravilniku iz članka 18. stavka 6. ovoga Zakona, a osobito izloženost jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad), radi sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom.					
	Članak 13. (3) Posebna pravila zaštite na radu, osim zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, sadrže i prava i obveze u vezi s: 1) organizacijom radnog vremena i korištenjem odmora 2) načinom korištenja odgovarajuće osobne zaštitne opreme 3) posebnim postupcima pri uporabi, odnosno izloženosti fizikalnim štetnostima, opasnim kemikalijama, odnosno biološkim štetnostima 4) postavljanjem sigurnosnih znakova kojima se daje informacija ili uputa 5) uputama o radnim postupcima i načinu obavljanja poslova, posebno glede trajanja posla, obavljanja jednoličnog rada i rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te izloženosti radnika drugim naporima na radu ili u vezi s radom 6) postupcima s ozlijedenim ili oboljelim radnikom do pružanja hitne medicinske pomoći, odnosno do prijema u zdravstvenu ustanovu.					
	Članak 18. (1) Poslodavac je obvezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.					

11. OPASNE KEMIKALIJE I BIOLOŠKI AGENSI

Opasne kemikalije i biološki agensi se mogu naći gotovo na svim mjestima rada. Npr. na radilištima (boje, odstranjuvači boja, cement, žbukne smjese i sl.), u frizerskim salonima (boje i lakovi za kosu, posvjetljivači i sl.), u čistionicama (deterdženti, odstranjuvači kamenca, voskovi i sl.), u trgovinama (ulja, otapala i sl.), u poljoprivredi (sredstva za prskanje, deratizacijska sredstva i sl.), u galvanizacijskim pogonima (kiseline, lužine i sl.).

Izvori štetnih djelovanja su tekućine, plinovi ili čvrste tvari koje mogu ugroziti zdravlje radnika i osoba na radu, uključujući i tvari koje se mogu prilikom kemijskog procesa oslobađati kao sporedni proizvodi (štetne tvari od zavarivanja, ispušni plinovi, prašina tvrdog drva, brašno koje se koristi u pekarnicama i sl.).

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li postoji popis opasnih kemikalija i bioloških agenasa? Članak 11. Pravilnika o izradi Procjene rizika: Obvezni prilozi uz procjenu rizika su: 1) sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti, kemikalija, odnosno bioloških agensa koji se koriste 2) popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova, 3) popis osobne zaštitne opreme za poslove kod kojih se mora upotrebljavati, 4) popis potrebnih ispitivanja, 5) popis poslova s posebnim uvjetima rada					
2.	Da li je na raspolaganju dovoljno informacija o kemikalijama odnosno biološkim agensima, npr. upute za njihovu sigurnu uporabu odnosno Sigurnosno tehnički listovi? Članak 11. Pravilnika o izradi Procjene rizika: Obvezni prilozi uz procjenu rizika su: 1) sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti, kemikalija, odnosno bioloških agensa koji se koriste 2) popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova, 3) popis osobne zaštitne opreme za poslove kod kojih se mora upotrebljavati, 4) popis potrebnih ispitivanja, 5) popis poslova s posebnim uvjetima rada Članak 49. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan osigurati da opasne kemikalije budu tako pakirane i označene da prilikom njihovog korištenja ne postoji opasnost, odnosno štetnost za zdravje i sigurnost radnika. (2) Poslodavac je obvezan osigurati da za opasne kemikalije radnicima budu dani podaci o opasnostima ili štetnostima u vezi s njihovim korištenjem, kao i o pravilima, odnosno mjerama zaštite na radu. (3) Kod skladištenja opasnih kemikalija poslodavac je obvezan osigurati primjenu pravila zaštite na radu u skladu sa svojstvima tih kemikalija. (4) Poslodavac je obvezan osigurati da se s ambalažom preostalom nakon korištenja opasnih kemikalija postupa u skladu s pravilima zaštite na radu te da se odlaže u skladu s posebnim propisima. (5) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravje, pravilnikom iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona propisuje pravila, mjere, postupke, rokove i aktivnosti zaštite na radu radnika koji su izloženi opasnim kemikalijama na radu, granične vrijednosti izloženosti opasnim kemikalijama i biološke granične vrijednosti. Članak 50. Zakona o zaštiti na radu: (4) Poslodavac je obvezan osigurati da su radnici obaviješteni o rizicima kojima su izloženi pri radu s biološkim štetnostima i da su osposobljeni za rad na siguran način. (5) Na mjestima rada poslodavac je obvezan istaknuti pisane obavijesti i upute za postupanje u slučaju ozbiljne opasnosti, odnosno štetnosti uzrokovane uporabom bioloških štetnosti na radu. (6) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravje, pravilnikom iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona propisuje pravila, mjere, postupke i aktivnosti zaštite na radu radnika izloženih biološkim štetnostima. Zakon o kemikalijama					

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

KONTROLNI LIST

12. PROJEKTIRANJE I IZVOĐENJE RADOVA

Ako se planira nešto graditi ili rekonstruirati, vrlo je važno primijeniti mјere za smanjenje opasnosti, štetnosti i napora prije početka radova. To znači izraditi dobar projekt koji će jamčiti manje problema prilikom gradnje i korištenja građevina. Postoje dvije faze u kojima je potrebno primijeniti zahtjeve zaštite na radu: pripremna/projektna faza te faza realizacije gradnje. Investitori (uključujući privatne osobe) su dužni odrediti koordinatora u skladu s propisima zaštite na radu. Imenovanje koordinatora ne oslobađa investitora od odgovornosti.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje			Napomena	
		D	Dj	N	NP	
Pripremna/projektna faza						
1.	Da li su zahtjevi zaštite na radu sastavni dio dokumentacije objekata gradnje, proizvodnje i sl.?					
1.	Članak 73. Zakona o zaštiti na radu: (1) Investitor je obvezan primjenjivati opća načela prevencije i pravila zaštite na radu u svim fazama projektiranja i pripremi projekta kada se odlučuje o oblikovnim, tehničkim, tehnološkim, odnosno organizacijskim vidovima kako bi se nesmetano planirale različite aktivnosti ili faze rada koje se trebaju izvoditi istodobno ili u slijedu i procjenjuje vrijeme potrebno za dovršenje takvih radova ili faze rada u skladu s planom izvođenja radova. (2) Pri projektiranju građevina namijenjenih za rad projektant je obvezan u glavnom projektu primijeniti odgovarajuća pravila zaštite na radu.					
2.	Da li je izrađen elaborat zaštite na radu kao sastavni dio projektne dokumentacije?					
2.	Članak 73., stavak 3. Zakona o zaštiti na radu: Investitor je obvezan osigurati da se pri projektiranju građevina namijenjenih za rad u skladu s posebnim propisom <u>izradi elaborat zaštite na radu</u> koji obuhvaća i razrađuje način primjene pravila zaštite na radu pri korištenju građevina namijenjenih za rad.					
3.	Da li je izrađen plan izvođenja radova?					
3.	Članak 73., stavak 5. Zakona o zaštiti na radu: Investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba koja je po posebnom propisu povjerila izvođenje radova, obvezna je prije uspostave gradilišta osigurati <u>izradu plana izvođenja radova</u> u skladu s provedbenim propisom.					
4.	Da li je plan uređenja ima sve potrebne podatke?					
4.	Dodatak 4. SADRŽAJ PLANA IZVOĐENJA RADOVA - <u>Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim gradilištima</u> 1. Određivanje granica gradilišta prema okolini (vidno označavanje ili ograđivanje) – opis i shema 2. Popis poslova i aktivnosti s naznakom posebno opasnih radova 3. Pravila zaštite na radu vezano za poslove i aktivnosti na gradilištu, uključujući mjere zaštite na radu za posebno opasne radove iz Dodatka II. Pravilnika koji se izvode odnosno koji će se izvoditi na gradilištu te zajedničke mjere zaštite na radu na gradilištu 4. Postupci za svaku pojedinu opasnu fazu rada ili faze radova koje se obavljavaju istovremeno ili u slijedu jedna iza druge, pri čemu je potrebno definirati tehničke odnosno organizacijske mjere koje je potrebno poduzeti prije početka radova u skladu s općim načelima prevencije iz članka 6. ovoga Pravilnika te minimalni broj radnika koji u toj fazi moraju sudjelovati 5. Potrebna sredstva rada kao i način provjere njihove ispravnosti prije početka izvođenja radova te popis opasnih kemikalijama koje će se koristiti na gradilištu 6. Vremenski plan izvođenja radova 7. Obveza izvođača o međusobnom izvješćivanju o tijeku pojedinačnih faza rada 8. Procjena troškova uređenja gradilišta i provođenja zajedničkih mjer zaštite na radu na gradilištu					
5.	Da li je imenovan koordinator zaštite na radu tijekom izrade projekta?					
5.	Članak 73., stavak 4. i 6. Zakona o zaštiti na radu: (4) Investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se izrađuje glavni projekt, mora imenovati jednog ili više koordinatora zaštite na radu <u>tijekom izrade projekta</u> i tijekom građenja kada radove izvode ili je predviđeno da ih izvode dva ili više izvođača. (6) Imenovanje koordinatora za zaštitu na radu ne oslobođa osobe iz stavka 4. ovoga članka, odnosno sudionike u gradnji odgovornosti za provedbu zaštite na radu na radilištu.					
Faza realizacije gradnje						
5.	Da li je radilište prijavljeno sukladno propisima zaštite na radu?					
5.	Članak 74. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac koji obavlja građevinske radove ili radove na iskoriščavanju šuma obvezan je prije početka radova na privremenom radilištu urediti					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p><i>radilište i osigurati da se radovi obavljaju u skladu s posebnim propisima i pravilima zaštite na radu. (2) Poslodavac iz stavka 1. ovoga članka koji sam obavlja radove na iskorištavanju šuma obvezan je najkasnije jedan dan prije početka izvođenja radova na privremenom radilištu na kojem će radovi trajati duže od pet dana dostaviti obavijest tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada. (3) Poslodavac iz stavka 1. ovoga članka koji sam obavlja građevinske radove obvezan je najkasnije jedan dan prije početka izvođenja radova na privremenom gradilištu dostaviti prijavu gradilišta tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada u skladu s provedbenim propisom. (4) Obavijest iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati podatke o točnoj lokaciji radilišta, vrsti radova, broju radnika, ovlaštenicima poslodavca za primjenu pravila zaštite na radu i predvidivom roku u kojem će se obavljati radovi.</i></p> <p><i>Čl. 4. Pravilnika o zaštiti na radu na privremenim gradilištima</i> (1) Prijava početka izvođenja radova na gradilištu koja sadrži podatke navedene u Dodatku III., koji je sastavni dio ovoga Pravilnika, dostavlja se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu u slučaju: 1) izvođenja posebno opasnih radova iz Dodatka II. ovoga Pravilnika, bez obzira na trajanje radova, 2) kada je predviđeno trajanje radova dulje od 10 dana. (2) Preslika prijave gradilišta mora se nalaziti na gradilištu na vidljivom mjestu.</p> <p><i>Članak 75. Zakona o zaštiti na radu:</i> (1) Investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se izvode radovi na iskorištavanju šuma obvezan je najkasnije jedan dan prije početka izvođenja radova na privremenom radilištu, na kojem će radovi trajati duže od pet dana i na kojem će radove izvoditi dva ili više izvođača, dostaviti obavijest iz članka 74. stavka 2. ovoga Zakona tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada. (2) U obavijesti iz članka 74. stavka 2. ovoga Zakona, investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se izvode radovi na iskorištavanju šuma, obvezna je navesti izvođače koji će izvoditi radove na radilištu. (3) Investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se izvode građevinski radovi, obvezna je najkasnije jedan dan prije početka izvođenja radova dostaviti prijavu gradilišta na kojem će radove izvoditi dva ili više izvođača tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada u skladu s provedbenim propisom. (4) Smatrati će se da je investitor izvršio obvezu iz stavka 3. ovoga članka ako je dostavio prijavu gradilišta nadležnom tijelu graditeljstva u skladu s posebnim propisom te ako ista sadrži podatke u skladu s provedbenim propisom.</p>					
6.	Da li je imenovan koordinator zaštite na radu tijekom izvođenja radova?					
	<i>Članak 73., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu: Investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se izrađuje glavni projekt, mora imenovati jednog ili više koordinatora zaštite na radu tijekom izrade projekta i tijekom građenja kada radove izvode ili je predviđeno da ih izvode dva ili više izvođača.</i>					
7.	Vodi li koordinator dnevnu evidenciju o osobama koje se nalaze na radilištu?					
	<i>Članak 77., stavak 2., točka 6. Zakona o zaštiti na radu: (2) Koordinator za zaštitu na radu iz članka 73. stavka 4. ovoga Zakona obvezan je tijekom građenja: 1) koordinirati primjenu općih načela zaštite na radu kod donošenja odluka o rokovima i bitnim mjerama tijekom planiranja i izvođenja pojedinih faza rada, koje se izvode istodobno ili u slijedu 2) koordinirati izvođenje odgovarajućih postupaka kako bi se osiguralo da poslodavci i druge osobe dosljedno primjenjuju opća načela zaštite na radu i izvode radove u skladu s planom izvođenja radova 3) izraditi ili dati izraditi potrebna usklađenja plana izvođenja radova i dokumentacije sa svim promjenama na gradilištu 4) osigurati suradnju i uzajamno obavješćivanje svih izvođača radova i njihovih radničkih predstavnika 5) provjeravati provode li se radni postupci na siguran način i uskladiti propisane aktivnosti 6) organizirati da na gradilište imaju pristup samo osobe koje su na njemu zaposlene i osobe koje imaju dozvolu ulaska na gradilište.</i>					

13. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE TE PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Unatoč tomu je li poslodavac prihvatio prevencijske i zaštitne mjere na mjestima rada, obvezan je pripremiti se na to da u njegovim prostorima može doći do nepoželjnih događaja (požar, eksplozija, prekomjerne emisije i sl.). Zbog toga mora imati osposobljene osobe i potrebnu opremu za otklanjanje ili smanjenje posljedica takvih događaja.

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara i spašavanje radnika, osoba na radu i drugih osoba?					Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima. (2) Poslodavac je obvezan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o naravi procesa rada, veličini poslodavca te ukupnom broju radnika. (3) Poslodavac je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obvezan: 1) odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje 2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mesta rada i upućivanju na sigurno mjesto 3) organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika. (4) Poslodavac je obvezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili. (5) Osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine. (6) Radnik koji postupa u skladu s odredbama stavaka 4. i 5. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupao namjerno ili s krajnjom nepažnjom. (7) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu na radu na mjestima rada ugroženim eksplozivnom atmosferom u skladu s provedbenim propisom i pravilima zaštite na radu. (8) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, pravilnikom propisuje zahtjeve za zaštitu na radu u prostorima ugroženima eksplozivnom atmosferom iz stavka 7. ovoga članka.
2.	Da li su određeni radnici za provođenje mjera zaštite od požara i spašavanje?					Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima. (2) Poslodavac je obvezan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o naravi procesa rada, veličini poslodavca te ukupnom broju radnika.
3.	Da li je izrađen Plan evakuacije i spašavanja?					Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
<i>provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.</i>						
4.	Da li su osigurana sredstva za zaštitu života i zdravlja radnika, osoba na radu i drugih osoba u slučaju ozbiljnog i iznenadnog rizika?					
4.	Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima. (4) Poslodavac je obvezan ospособiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.					
5.	Da li su osigurani potrebni kontakti s nadležnim medicinskim, spasilačkim i protupožarnim službama?					
5.	Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.					
6.	Postoji li popis raspoloživih sredstava i opreme za gašenje uključujući vanjsku pomoć?					
6.	Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima. (4) Poslodavac je obvezan ospособiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.					
7.	Da li su mesta rada opremljena sredstvima prve pomoći?					
7.	Članak 56. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obvezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći. (2) Na svakom radilištu i u radnim prostorijama gdje istodobno radi dva do 50 radnika, najmanje jedan radnik, te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika, mora biti ospособljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu. (3) Broj ospособljenih i imenovanih radnika za pružanje prve pomoći mora odgovarati broju lokacija poslodavca, smjenskom radu te drugim organizacijskim okolnostima kod poslodavca. (4) Poslodavac je radnicima ospособljenim za pružanje prve pomoći dužan uručiti pisani odluku o imenovanju za pružanje prve pomoći te obavijestiti sve ostale radnike o radnicima koji su ospособljeni i imenovani za pružanje prve pomoći. (5) Poslodavac je obvezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja. (6) Ministar nadležan za zdravstvo, uz suglasnost ministra, pravilnikom propisuje postupke pružanja prve pomoći, sredstva, vrstu i količinu sanitetskog materijala koja mora biti osigurana na mjestu rada te način i rokove ospособljavanja radnika za pružanje prve pomoći. <i>Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu</i>					
8.	Da li su imenovane osobe za provođenje mjera zaštite od požara i					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	spašavanje te za pružanje prve pomoći?					
	Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima. (2) <u>Poslodavac je obvezan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o naravi procesa rada, veličini poslodavca te ukupnom broju radnika.</u> (4) Poslodavac je obvezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili. (5) Osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine. (6) Radnik koji postupa u skladu s odredbama stavaka 4. i 5. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupao namjerno ili s krajnjom nepažnjom.					
	Članak 56. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obvezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći. (2) <u>Na svakom radilištu i u radnim prostorijama gdje istodobno radi dva do 50 radnika, najmanje jedan radnik, te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika, mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu.</u> (3) Broj osposobljenih i imenovanih radnika za pružanje prve pomoći mora odgovarati broju lokacija poslodavca, smjenskom radu te drugim organizacijskim okolnostima kod poslodavca. (4) Poslodavac je radnicima osposobljenim za pružanje prve pomoći dužan uručiti pisani odluku o imenovanju za pružanje prve pomoći te obavijestiti sve ostale radnike o radnicima koji su osposobljeni i imenovani za pružanje prve pomoći.					
9.	Da li su radnici i osobe na radu osposobljene za početno gašenje požara sukladno propisima koji uređuju zaštitu od požara, upoznate s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja ?					
	Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, <u>odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.</u> (2) Poslodavac je obvezan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o naravi procesa rada, veličini poslodavca te ukupnom broju radnika. (4) <u>Poslodavac je obvezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.</u> (5) Osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine.					
10.	Da li se provode praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine?					
	Članak 55. Zakona o zaštiti na radu: (5) Osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog					

KONTROLNI LIST					
Br.	Pitanje	Vrednovanje			Napomena
		D	Dj	N	
<i>događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine.</i>					

14. EVIDENCIJE, ISPRAVE, OBAVIJESTI I SL.

Zakon o zaštiti na radu nalaže poslodavcu ispitivati radni okoliš, sredstva rada, pregledati osobnu zaštitnu opremu kao i osposobljavati za rad na siguran način. Zakon također nalaže poslodavcu vođenje evidencije o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima.

KONTROLNI LIST					
Br.	Pitanje	Vrednovanje			Napomena
		D	Dj	N	
1.	Da li postoji projektna dokumentacija građevina namijenjenih za rad sukladno stvarnom stanju?				
	<i>Članak 61. (1) Poslodavac je obvezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima o zaštiti na radu. (2) Osim evidencija iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac je obvezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu. (3) Davanje obavijesti i podataka poslodavac je obvezan provoditi na način da čuva privatnost radnika u skladu s posebnim propisom o zaštiti osobnih podataka. (4) Utvrđivanje tajnosti podataka, odnosno akata ili isprava u kojima su sadržani, ne oslobođa poslodavca obveze da daje podatke osobama koje na njih imaju pravo na temelju ovoga Zakona.</i> <i>Članak 73. (1) Investitor je obvezan primjenjivati opća načela prevencije i pravila zaštite na radu u svim fazama projektiranja i pripremi projekta kada se odlučuje o oblikovnim, tehničkim, tehnološkim, odnosno organizacijskim vidovima kako bi se nesmetano planirale različite aktivnosti ili faze rada koje se trebaju izvoditi istodobno ili u slijedu i procjenjuje vrijeme potrebno za dovršenje takvih radova ili faze rada u skladu s planom izvođenja radova. (2) Pri projektiranju građevina namijenjenih za rad projektant je obvezan u glavnom projektu primijeniti odgovarajuća pravila zaštite na radu.</i>				
2.	Da li se čuvaju upute za uporabu radne opreme?				
	<i>Članak 41., stavak 3. Zakona o zaštiti na radu: Poslodavac je obvezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike</i>				
3.	Da li se čuva plan izvođenja radova na privremenim radilištima tijekom cijelog razdoblja trajanja radova?				
	<i>Članak 75., stavak 5. Zakona o zaštiti na radu: Plan izvođenja radova izrađen u skladu s provedbenim propisom mora se nalaziti na radilištu, odnosno gradilištu.</i>				
4.	Da li se vode zapisnici o ispitivanju radnog okoliša?				
	<i>Članak 62., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan osigurati da radniku budu dostupni: 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 3) pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način 4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada 5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša. (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, procjena rizika, dokazi i</i>				

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<i>zapisnici ne moraju se nalaziti na radilištu na kojem rad ukupno traje kraće od 60 dana, ali moraju biti dostupni u roku koji odredi nadležni inspektor.</i> <u>Članak 9. Pravilnika o ispitivanju radnog okoliša</u>					
5.	<i>Da li se vode zapisnici i certifikati o izvršenim ispitivanjima radne opreme?</i> <i>Članak 62., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan osigurati da radniku budu dostupni: 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 3) pisani dokaz o sposobljenosti radnika za rad na siguran način 4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada 5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša. (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, procjena rizika, dokazi i zapisnici ne moraju se nalaziti na radilištu na kojem rad ukupno traje kraće od 60 dana, ali moraju biti dostupni u roku koji odredi nadležni inspektor.</i> <u>Članak 10. Pravilnika o pregledu i ispitivanju radne opreme</u>					
6.	<i>Da li se vode zapisnici o sposobljavanju radnika za rad na siguran način?</i> <i>Članak 62., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan osigurati da radniku budu dostupni: 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 3) pisani dokaz o sposobljenosti radnika za rad na siguran način 4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada 5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša. (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, procjena rizika, dokazi i zapisnici ne moraju se nalaziti na radilištu na kojem rad ukupno traje kraće od 60 dana, ali moraju biti dostupni u roku koji odredi nadležni inspektor.</i> <u>Članak 6. Pravilnika o sposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita</u>					
7.	<i>Da li se čuvaju isprave o zadovoljavanju uvjeta za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada?</i> <i>Članak 62., stavak 2. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan osigurati da radniku budu dostupni: 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju 3) pisani dokaz o sposobljenosti radnika za rad na siguran način 4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada 5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša. (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, procjena rizika, dokazi i zapisnici ne moraju se nalaziti na radilištu na kojem rad ukupno traje kraće od 60 dana, ali moraju biti dostupni u roku koji odredi nadležni inspektor.</i> <u>Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada</u> <u>Pravilnik o poslovima na kojima radnik može raditi samo nakon prethodnog i redovnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti</u>					
8.	<i>Da li se vodi evidencija o proizvodnji i korištenju opasnih kemikalija i bioloških agenasa?</i> <u>Zakon o kemikalijama</u> <u>Pravilnik o načinu vođenja očeviđnika o kemikalijama te o načinu i rokovima dostave podataka iz očeviđnika</u> <u>Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti biološkim štetnostima na radu</u>					
9.	<i>Da li se čuvaju Prijave o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima?</i>					

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p><u>članak 21., stavak 1., točka 5. Zakona o zaštiti na radu: (1) poslovi zaštite na radu su osobito: 5) prikupljanje i analiziranje podataka u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom te priprema propisanih prijava ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrada izvješća za potrebe poslodavca</u></p> <p><u>članak 61. Zakona o zaštiti na radu: (1) poslodavac je obvezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu s ovim zakonom i drugim propisima o zaštiti na radu. (2) osim evidencija iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac je obvezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.</u></p> <p><u>Pravilnik o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti</u></p>					

15. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Poslodavac je obvezan redovito kontrolirati jesu li radnici tijekom radnog vremena pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te poštuje li se zaštita nepušača od djelovanja dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para električnih cigareta.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	<u>Da li su poduzete mјere zaštite nepušača od djelovanja dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para električnih cigareta?</u>					
1.	<u>Članak 57. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para električnih cigareta. (2) Zabranjeno je pušenje duhanskih i srodnih proizvoda, električnih cigareta i biljnih proizvoda za pušenje na radnim sastancima. (3) Zabranjeno je pušenje duhanskih i srodnih proizvoda, električnih cigareta i biljnih proizvoda za pušenje na mjestu rada.</u>					
2.	<u>Ako je u nekim prostorima dopušteno pušenje, da li su ti prostori označeni primjerenim oznakama?</u>					
2.	<u>Članak 57., stavak 4. Zakona o zaštiti na radu; (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, poslodavac može pisanim putem dozvoliti pušenje duhanskih i srodnih proizvoda, električnih cigareta i biljnih proizvoda za pušenje u posebnoj prostoriji, odnosno prostoru na kojima je obvezan postaviti znak dozvoljenog pušenja.</u>					
3.	<u>Da li su radnici upoznati sa zabranom pušenja tijekom sastanaka i na mjestima rada i o mjerama poduzetim radi zaštite nepušača od djelovanja dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para električnih cigareta?</u>					
	<u>Vidjeti prethodno</u>					
	<u>Članak 58. Zakona o zaštiti na radu: (1) Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada. (2) Poslodavac je</u>					

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p><u>obvezan provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama, a osobito:</u> 1) <u>obavješćivati radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost</u> 2) surađivati s njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu, pri provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti 3) sprječavati konzumaciju alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provoditi zabranu njihovog unošenja u radne prostorije i prostore 4) provoditi programe prevencije ovisnosti na mjestu rada, u skladu s utvrđenim potrebama 5) pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak. (3) Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka, odnosno u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.</p>					
4.	<p>Da li se na mjestima rada obavlja provjera zabrane uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti tijekom radnog vremena? <u>Da li je propisan postupak provjere?</u></p> <p>Članak 58., stavak 2., točka 5. Zakona o zaštiti na radu: (2) Poslodavac je obvezan provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama, a osobito: 5) <u>pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti</u> (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak. (3) Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka, odnosno u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.</p>					
5.	<p>Da li su određene osobe odgovorne za obavljanje provjere alkoholiziranosti radnika?</p> <p>Vidjeti prethodno</p>					
6.	<p>Da li se redovito bilježe rezultati izvršenih provjera?</p> <p>Vidjeti prethodno</p>					
7.	<p>Da li se za utvrđivanje prisutnosti alkohola koriste baždareni uređaji?</p> <p>Članak 59. Zakon o zaštiti na radu: (1) Provjera je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim prikladnim uređajem, postupkom ili sredstvom.</p>					
8.	<p>Da li se poduzimaju odgovarajuće mјere za poboljšanje prevencije od uzimanja alkohola ili drugih sredstava ovisnosti?</p> <p>Članak 58. Zakona o zaštiti na radu: (1) Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada. (2) Poslodavac je obvezan provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama, a osobito: 1) obavješćivati radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost 2) surađivati s njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu, pri provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti 3) sprječavati konzumaciju alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provoditi zabranu njihovog unošenja u radne prostorije i prostore 4) provoditi programe prevencije ovisnosti na mjestu rada, u skladu s utvrđenim potrebama 5) pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak. (3) Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka, odnosno u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.</p>					

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p><i>s utvrđenim potrebama 5) pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak. (3) Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka, odnosno u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.</i></p>					

16. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU

Poslodavac je obvezan radniku i osobi na radu osigurati zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložena u skladu s posebnim propisima koji uređuju zdravstvenu zaštitu na radu.

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li je poslodavac radnicima i osobama na radu osigurao zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložena u skladu s posebnim propisima koji uređuju zdravstvenu zaštitu na radu?					
1.	Članak 63. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mјere zdravstvene zaštite u vezi s radom. (2) Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjereno rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, poslodavac je obvezan radniku, jednom u pet godina, na njegov zahtjev osigurati zdravstveni pregled. (3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se na radnike kojima je obveza redovitog zdravstvenog pregleda utvrđena propisima zaštite na radu. (4) Zdravstvena zaštita iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se suradnjom poslodavca, ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu i radnika s izabranim specijalistom medicine rada.					
2.	Da li je poslodavac specijalistima medicine rada osigurao pristup mjestima rada?					
2.	Članak 63. Zakona o zaštiti na radu: (5) Poslodavac je obvezan izabranom specijalisti medicine rada osigurati pristup na mјesta rada.					
3.	Da li poslodavac i njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu i povjerenik radnika za zaštitu na radu, izvješavaju specijalistu medicine rada o činjenicama vezanim uz rad, aktivnostima, mjestima rada i radnom okolišu, za koje znaju ili pretpostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika?					
3.	Članak 63. Zakona o zaštiti na radu: (8) Poslodavac i njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, radnik i povjerenik radnika za zaštitu na radu, obvezni su izvijestiti specijalistu medicine rada o činjenicama vezanimima uz rad, aktivnosti, mjesto rada i radni okoliš, za koje znaju ili pretpostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika.					
4.	Da li poslodavac obaviještava specijalistu medicine rada, na njegov zahtjev, o učestalosti obolijevanja radnika i izostancima s posla?					
4.	Članak 64. (1) Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, poslodavac može prije i tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled. (2) Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje poslodavac namjerava zapošliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i provedbenim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova, ne smiju biti na trošak radnika. (3) Ako prema pravilima zaštite na radu, određene poslove mogu obavljati samo radnici koji ispunjavaju					

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p>posebne uvjete koji se odnose na zdravstveno stanje, odnosno psihofizičku sposobnost, isprave o ispunjavanju tih uvjeta izdaje specijalist medicine rada. (4) Ocjenu zdravstvene sposobnosti iz stavaka 1. i 2. te ispunjavanje uvjeta iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje specijalist medicine rada, na temelju uputnice poslodavca, uzimajući u obzir podatke o poslovima i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu sposobnosti radnika za obavljanje poslova iz procjene rizika, koji se odnosi na poslove koje obavlja radnik čiju je sposobnost potrebno ocijeniti. (5) Ministar nadležan za zdravstvo, uz prethodnu suglasnost ministra, pravilnikom propisuje sadržaj i način izdavanja isprava iz stavka 3. ovoga članka.</p>					

17. NADZORNI UREĐAJI KAO SREDSTVA ZAŠTITE NA RADU

Poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu samo radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom.

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li se prilikom zapošljavanja pisanim putem obavještava radnik ako će biti nadziran nadzornim audio, odnosno video uređajima?					Članak 43. Zakona o zaštiti na radu: (6) Poslodavac je obvezan prilikom zapošljavanja pisanim putem obavijestiti radnika da će biti nadziran nadzornim audio, odnosno video uređajima.
2.	Da li se poštuje zabrana postavljanja nadzornih uređaja u prostorije za osobnu higijenu i presvlačenje radnika?					Članak 43. Zakona o zaštiti na radu: (3) Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.
3.	Da li se, uz isključivo prethodnu suglasnost radničkog vijeća, nadzornim uređajima čitavo radno vrijeme prate svi pokreti radnika tijekom obavljanja poslova?					Članak 43. Zakona o zaštiti na radu: (4) Ako nadzorni uređaji čitavo radno vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno ako su nadzorni uređaji postavljeni tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje isključivo na temelju prethodne suglasnosti radničkog vijeća, odnosno sindikalnog povjerenika s pravima i obvezama radničkog vijeća. (5) Ako radničko vijeće, odnosno sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća uskrati suglasnost, poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave izjave o uskrati suglasnosti tražiti da tu suglasnost nadomjesti arbitražna odluka u skladu s provedbenim propisima donesenima na temelju općeg propisa o radu.
4.	Da li se poštuje zabrana korištenja snimljenih materijala u skladu s propisima?					Članak 43. Zakona o zaštiti na radu: (7) Poslodavac ne smije koristiti snimljene materijale u svrhe koje nisu propisane ovim člankom, ne smije ih emitirati u javnosti niti pred osobama koje nemaju ovlasti na nadzor opće sigurnosti i zaštite na radu te je obvezan osigurati da snimljeni materijali ne budu dostupni neovlaštenim osobama. (8) Odredbe ovoga članka o zabrani snimanja i zabrani korištenja snimljenih materijala obvezuju poslodavca i u odnosu na djecu i maloljetnike, neovisno nalaze li se na mjestima rada u svojstvu maloljetnih radnika ili osoba na radu.

18. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM

Stres na radu su zdravstvene i psihičke promjene koje su posljedica akumulirajućeg utjecaja stresa na radu kroz dulje vrijeme, a očituju se kao fiziološke, emocionalne i kognitivne reakcije te kao promjene ponašanja radnika.

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	<p>Da li se provodi prevencija stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovani osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi?</p> <p>Članak 51. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovani osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanji radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.</p>					
2.	<p>Da li se posebna pažnja usmjerava na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještine radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.) • radne uvjete i okolinu (izloženost radnika i poslodavca nasilnom ponašanju, buku, vrućinu, hladnoću, opasne kemikalije i dr.) • komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanjem posla ili nadolazeće promjene i sl.) • subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i sl.)? <p>Članak 51. Zakona o zaštiti na radu: (2) Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom, poslodavac je obvezan posebnu pozornost usmjeriti na: 1) organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještine radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.) 2) radne uvjete i okolinu (izloženost radnika i poslodavca nasilnom ponašanju, buku, vrućinu, hladnoću, opasne kemikalije i dr.) 3) komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanjem posla ili nadolazeće promjene i sl.) 4) subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i sl.).</p>					

19. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijeti rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice.

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li se radnik osposobljava za rad na siguran način kada ga na isto uputi poslodavac?					
	Članak 67. Zakona o zaštiti na radu: Radnik je obvezan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi poslodavac.					
2.	Da li radnik obavlja poslove dužnom pažnjom te pri tome vodi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu?					
3.	Da li radnik pregleda mjesto rada prije početka rada te o uočenim nedostcima izvesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika?					
4.	Da li radnik pravilno koristi sredstva rada?					
5.	Da li radnik pravilno koristi osobnu zaštitnu opremu, koju nakon korištenja vraća na za to određeno mjesto?					
6.	Da li radnik pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada?					
7.	Da li radnik odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu?					
8.	Da li radnik posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca?					
9.	Da li radnik, prije odlaska s mesta rada, ostavi sredstva rada, koja je koristio, u takvom stanju da ne					

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada?					
	Članak 68. Zakona o zaštiti na radu: (1) Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštititi zdravlja, kao i sigurnosti i zaštititi zdravlju ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu. (2) Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika, tako da: 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika 2) pravilno koristi sredstva rada 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu, koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada 5) odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu 6) posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca 7) prije odlaska s mjesta rada ostavi sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada 8) surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.					
10.	Da li radnik surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu u rješavanju svih pitanja zaštite na radu?					
	Članak 69. Zakona o zaštiti na radu: Radnik je obvezan surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.					

20. POVJERENICI RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Radnici biraju između sebe povjerenike radnika za zaštitu na radu, obzirom na broj zaposlenih.

Obveza je povjerenika radnika za zaštitu na radu da djeluju na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu u interesu radnika i nadzirati provođenje pravila i mjera koje su utvrđene za poslove na mjestu rada.

Poslodavac ne smije sprječavati povjerenika radnika za zaštitu na radu u obavljanju njegova rada te mu mora pružati sve potrebne informacije i omogućiti pristup svim propisima i dokumentima iz zaštite na rad.

KONTROLNI LIST						
Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
1.	Da li je broj povjerenika radnika za zaštitu na radu, njihov izbor i uvjeti definirani u skladu s odredbama Zakona o radu koje utvrđuju pitanja izbora radničkih vijeća?					
1.	Članak 70. Zakona o zaštiti na radu: (1) Kod poslodavca radnici između sebe mogu birati povjerenika radnika za zaštitu na radu. (2) Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu kod poslodavca koji zapošjava do uključivo 20 radnika provodi se na skupu radnika, kojega saziva poslodavac u skladu s općim propisom o radu, neposrednim i javnim izjašnjavanjem prisutnih radnika. (3) Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu kod poslodavca koji zapošjava više od 20 radnika provodi se u skladu s odredbama općeg propisa o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća. (4) Ako je prema propisanim kriterijima kod poslodavca izabrano više povjerenika, oni između sebe biraju svoga koordinatora. Pravilnik o postupku izbora radničkog vijeća					
2.	Da li su osigurani uvjeti za nesmetan rad povjerenika radnika za zaštitu na radu i njihovog koordinatora?					
2.	Članak 72. Zakona o zaštiti na radu: (1) Poslodavac je obvezan povjereniku radnika za zaštitu na radu: 1) osigurati potrebno vrijeme za nesmetano obnašanje dužnosti 2) davati sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu 3) osigurati uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća. (2) Poslodavac ne smije povjereniku radnika za zaštitu na radu, tijekom obnašanja dužnosti, bez suglasnosti radničkog vijeća ili sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike. (3) Ako radničko vijeće ili sindikalni povjerenik koji ima prava i obveze radničkog vijeća uskrati suglasnost na otkaz, uskrata mora biti pisano obrazložena, a poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave tog očitovanja zatražiti da suglasnost nadomjesti sudska odluka. (4) Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drukčije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.					
3.	Da li poslodavac omogućuje povjereniku radnika za zaštitu na radu da svoj rad obavlja u skladu sa zakonom?					
	Vidjeti prethodno					
4.	Pruža li poslodavac povjerenicima radnika za zaštitu na radu sve potrebne informacije?					

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

KONTROLNI LIST

Br.	Pitanje	Vrednovanje				Napomena
		D	Dj	N	NP	
	<p>Članak 32. (1) Poslodavac je obvezan <u>obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu, i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:</u> 1) rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku 2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode.</p>					

ZAKONSKI PROPISI

(<http://uznr.mrms.hr/propisi/nacionalni-propisi/>)

OPĆI PROPISI

Ustav Republike Hrvatske- odabrani članci

Kazneni zakon – odabrani članci

Prekršajni zakon Pravilnik o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu

Zakon o mirenju

Zakon o obveznim odnosima – odabrani članci

Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda

RADNO I SOCIJALNO PRAVO

Zakon o radu

Zakon o mirovinskom osiguranju

Zakon o zdravstvenoj zaštiti

Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju – odabrani članci

Zakon o obveznom zdravstvenom nadzoru radnika profesionalno izloženih azbestu

Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem

Zakon o listi profesionalnih bolesti

Pravilnik o sadržaju, načinu i rokovima zdravstvenih pregleda noćnih radnika

Pravilnik o sadržaju, načinu i rokovima zdravstvenih pregleda noćnih radnika – OBRAZAC

Pravilnik o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti

Pravilnik o poslovima na kojima radnik može raditi samo nakon prethodnog i redovnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti

Pravilnik o poslovima na kojima maloljetnik može raditi i o aktivnostima u kojima smije sudjelovati

Pravilnik o poslovima na kojima se ne smije zaposliti maloljetnik

Pravilnik o načinu i postupku izbora doktora specijaliste medicine rada

Pravilnik o metodologiji izrade stručne dokumentacije radi utvrđivanja staža osiguranja s povećanim trajanjem

Plan i program mjera specifične zdravstvene zaštite radnika

Pravilnik o postupku izbora radničkog vijeća

Pravilnik o postupku izbora radničkog vijeća – OBRASCI

Pravilnik o obliku i sadržaju izjave o upućivanju radnika

Pravilnik o statusu i radu državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj

ZAŠTITA NA RADU

Zakon o zaštiti na radu

Pravilnik o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu

Pravilnik o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu

Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu

Pravilnik o izradi procjene rizika

Pravilnik o pregledu i ispitivanju radne opreme

Pravilnik o ispitivanju radnog okoliša

Pravilnik o zaštiti na radu za mjesta rada

Pravilnik o uporabi osobne zaštitne opreme

Popis hrvatskih normi za osobnu zaštitnu opremu

Pravilnik o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme

Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu trudne radnice, radnice koja je nedavno rodila i radnice koja doji

Pravilnik o sigurnosnim znakovima

Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita

Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti, načinu i postupku utvrđivanja prisutnosti alkohola, opojnih droga i psihotropnih tvari u organizmu izvršnih radnika željezničkog sustava

Odluka o troškovima komisije za nadzor rada i reviziju ovlaštenja ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu

TEHNIČKI PROPISI I NORME

[Zakon o normizaciji](#)

[Pravilnik o sigurnosti dizala](#)

[Pravilnik o sigurnosti dizala u uporabi](#)

[Pravilnik o tlačnoj opremi](#)

[Pravilnik o tlačnoj opremi – DIJAGARAM 1-9](#)

[Pravilnik o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom](#)

[Pravilnik o pokretnoj tlačnoj opremi](#)

[Pravilnik o tehničkim zahtjevima za elektroenergetska postrojenja nazivnih izmjeničnih napona iznad 1 kV](#)

[Pravilnik o sigurnosti strojeva](#)

[Pravilnik o jednostavnim tlačnim posudama](#)

[Pravilnik o poslovima upravljanja i rukovanja energetskim postrojenjima i uređajima](#)

[Popis hrvatskih norma za žičare](#)

[Popis hrvatskih norma za sigurnost dizala](#)

[Popis hrvatskih norma za primjenu pravilnika o jednostavnim tlačnim posudama](#)

[Popis hrvatskih norma za primjenu pravilnika o tlačnoj opremi](#)

[Popis hrvatskih norma za plinske uređaje](#)

[Popis hrvatskih norma u području sigurnosti strojeva](#)

[Tehnički propis za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama](#)

[Tehnički propis za niskonaponske električne instalacije](#)

[Tehnički propis o sustavima ventilacije, djelomične klimatizacije i klimatizacije zgrada](#)

[Pravilnik o tehničkim normativima za dizalice](#)

ZAŠTITA OKOLIŠA

[Zakon o zaštiti okoliša](#)

[Zakon o održivom gospodarenju otpadom](#)

[Zakon o zaštiti zraka](#)

[Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest](#)

DRŽAVNI INSPEKTORAT

Zakon o državnom inspektoratu

PROPISI PREMA RIZICIMA

OPASNOSTI

Mehaničke

Pravilnik o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme

Pravilnik o načinu provođenja i mjerama zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima

Električna struja

Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom

Požar i eksplozija

Zakon o zaštiti od požara

Zakon o zapaljivim tekućinama i plinovima

Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara

Pravilnik o vatrogasnim aparatima

Pravilnik o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije

Pravilnik o mjerama zaštite od požara kod građenja

Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara

Pravilnik o ovlaštenjima za izradu elaborata zaštite od požara

Pravilnik o planu zaštite od požara

Pravilnik o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom

Pravilnik o provjeri ispravnosti stabilnih sustava zaštite od požara

Pravilnik o provjeri tehničkih rješenja iz zaštite od požara predviđenih u glavnom projektu

Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara

Pravilnik o razvrstavanju građevina u skupine po zahtjevanosti mjera zaštite od požara

Pravilnik o revidentima iz zaštite od požara

Pravilnik o sadržaju elaborata zaštite od požara

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija iz područja zaštite od požara

Pravilnik o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara

Pravilnik o stručnim ispitima u području zaštite od požara

Pravilnik o sustavima za dojavu požara

Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu od statičkog elektriciteta

Pravilnik o temeljnim zahtjevima za zaštitu od požara elektroenergetskih postrojenja i uređaja

Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe

Pravilnik o zaštiti od požara kod građenja

Pravilnik o zaštiti od požara u skladištima

Pravilnik o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata

Pravilnik o zaštiti šuma od požara

Pravilnik o zaštiti šuma od požara – PRILOZI

Pravilnik o ukaplijenom naftnom plinu

Pravilnik o zapaljivim tekućinama

Zakon o eksplozivnim tvarima te proizvodnji i prometu oružja

Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe sigurnosnih mjera kod skladištenja eksplozivnih tvari

Pravilnik o uvjetima i načinu proizvodnje eksplozivnih tvari

Pravilnik o stručnom osposobljavanju osoba za rukovanje eksplozivnim tvarima

Pravilnik o načinu označavanja eksplozivnih tvari

Pravilnik o najmanjim zahtjevima sigurnosti i zaštite zdravlja radnika te tehničkom nadgledanju postrojenja, opreme, instalacija i uređaja u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom

Pravilnik o opremi i zaštitnim sustavima namijenjenim za uporabu u potencijalno eksplozivnim atmosferama

Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, protupožarna zaštita

ŠTETNOSTI

Kemijske

Zakon o kemikalijama

Zakon o prijevozu opasnih tvari

Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima

Pravilnik o uvjetima za obavljanje djelatnosti proizvodnje, stavljanja na tržiste i korištenja opasnih kemikalija

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja te provjere znanja o zaštiti od opasnih kemikalija

Pravilnik o skladištenju opasnih kemikalija koje djeluju u obliku plina

Pravilnik o načinu vođenja očevidnika o kemikalijama te o načinu i rokovima dostave podataka iz očevidnika

Pravilnik o načinu vođenja očevidnika o kemikalijama te o načinu i rokovima dostave podataka iz očevidnika – OBRASCI 1-2

Pravilnik o načinu vođenja očevidnika o kemikalijama te o načinu i rokovima dostave podataka iz očevidnika – OBRAZAC 3

Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju uslužne ili posredničke poslove pri kojima ne dolaze u neposredan doticaj s opasnim kemikalijama (NN 73/09)

Pravilnik o dobroj laboratorijskoj praksi (NN 38/08)

Fizikalne

Zakon o zaštiti od buke

Zakon o zaštiti od neionizirajućeg zračenja

Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti

Pravilnik o djelatnostima za koje je potrebno utvrditi provedbu mjera za zaštitu od buke

Pravilnik o mjerama zaštite od buke izvora na otvorenom prostoru

Pravilnik o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova te o načinu izračuna dopuštenih indikatora buke

Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave

Pravilnik o stručnom ispitnu iz područja zaštite od buke

Pravilnik o uvjetima glede prostora, opreme i zaposlenika pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove zaštite od buke

Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu

Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora

Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti vibracijama na radu

Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora

Biološke

[Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti biološkim štetnostima na radu](#)

NAPORI

[Pravilnik o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu](#)

GRAĐEVINARSTVO

[Zakon o gradnji](#)

[Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim gradilištima](#)

[Pravilnik o sadržaju plana uređenja privremenih i zajedničkih privremenih radilišta](#)

POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO

[Pravilnik o zaštiti na radu u poljoprivredi](#)

[Pravilnik o zaštiti na radu u šumarstvu](#)